

Disney

Ediție de
LUX

ENCICLOPEDIA

29

Descoperă lumea distrându-te!

Secretele fructelor

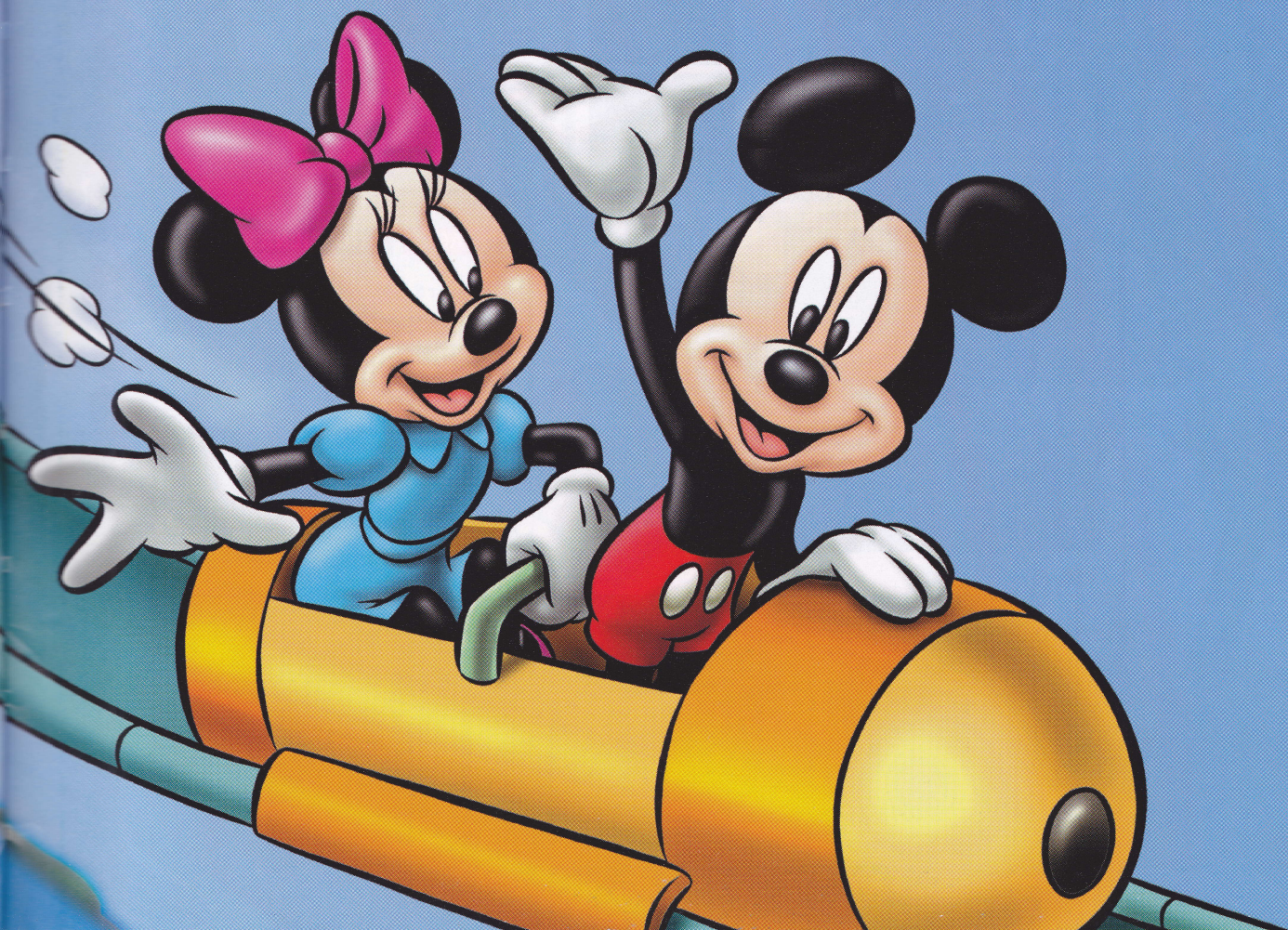
DeAGOSTINI

Descoperă lumea distrându-te!

Secretele fructelor

Cuprins

Introducere în „Secretele fructelor” 7

Care este cel mai cultivat fruct? 8

Unde cresc piersicile? 10

Știi din ce țară sunt
originare caisele? 12

Unde cresc portocalele? 14

Unde crește grepfrutul? 16

Ce sunt lămâile? 18

Unde cresc prunele? 20

Unde crește smochinul? 22

Când poți culege cireșele 24

Ce fructe face mălinul? 26

Kiwi crește în copaci? 28

Ce este ananasul? 30

Unde cresc bananele? 32

De unde vin nucile de cocos? 34

Ce este o bacă? 36

Unde cresc căpșunile? 38

Știi la ce erau folosite

dudele înainte? 40

Ce este zmeura? 42

Cum mai sunt numite afinele? 44

Unde cresc coacăzele? 46

Ce sunt fructele uscate? 48

Știi ce sunt migdalele și alunele? 50

Ce este castanul? 52

INTRODUCERE ÎN

Secretele fructelor

E timpul pentru o salată mare de fructe!
Dacă te-ai întrebat vreodată cum ajung portocalele,
bananele, piersicile, merele în salata ta de fructe,
acum ai șansa de a afla toate aceste răspunsuri.

Fiind bogate în vitamine și minerale, fructele nu au voie
să lipsească din alimentația noastră zilnică. Ele ne dau energie,
ne îmbunătățesc sistemul imunitar și ne ajută
să creștem frumoși și sănătoși.

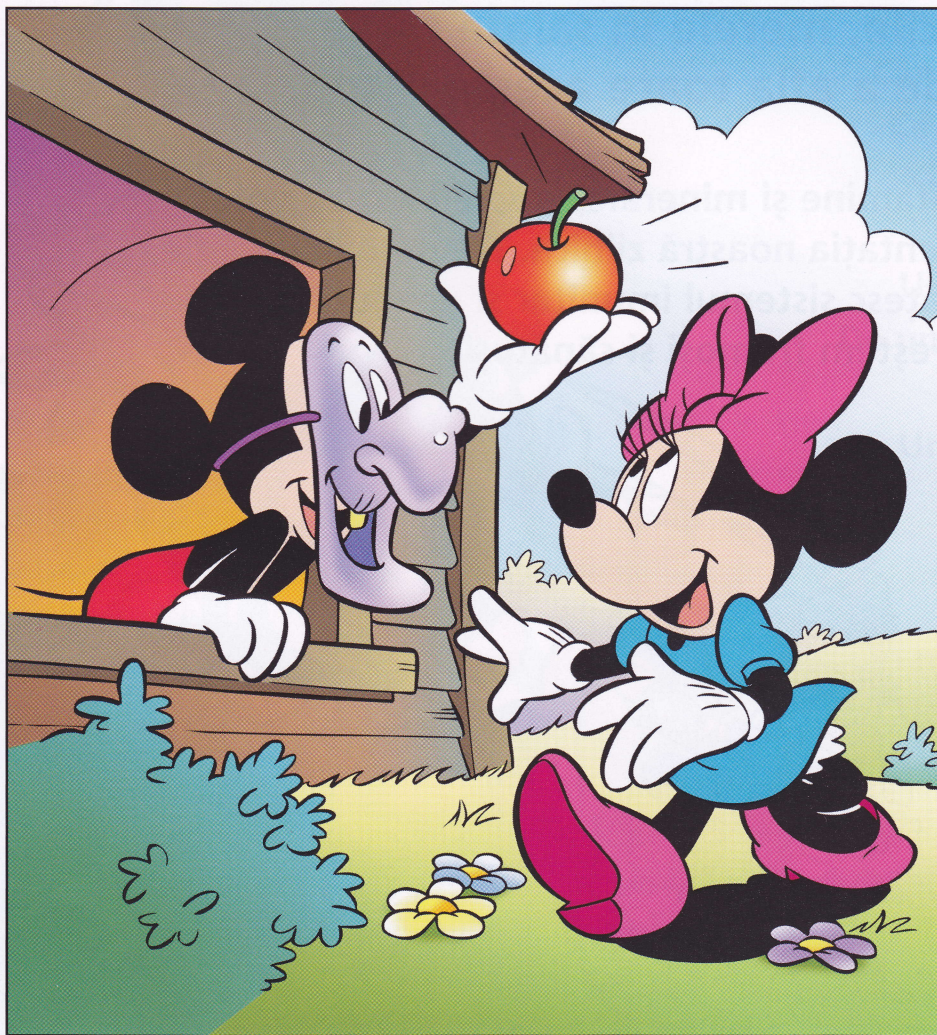

Care este cel mai cultivat fruct?

➡ În lume există peste 7 000 de soiuri de mere. Mărul este cel mai consumat și mai cultivat fruct din lume, indiferent de țară sau de tradițiile culinare. Merele pot fi roșii, galbene, verzi, maro, dulci, acre sau tari.

Măr în secțiune.
Mărul este un fruct cu sâmburi.

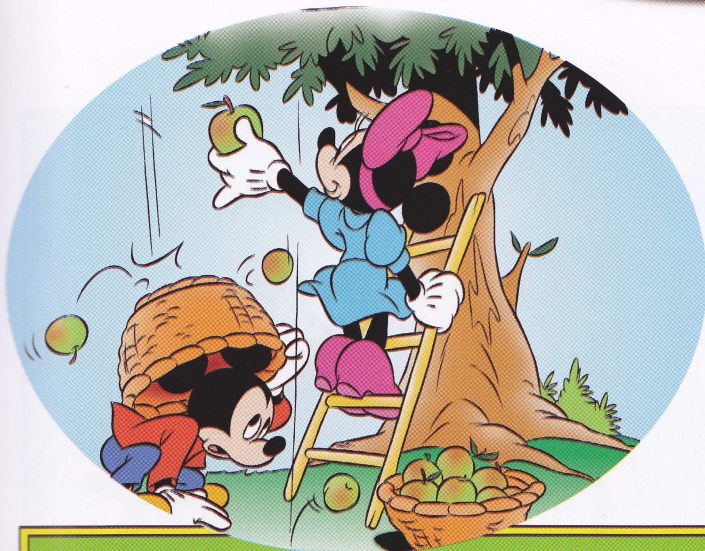
Recoltă de mere într-o livadă

MERE ACRE SAU MERE DULCI?

Există foarte multe soiuri de mere. Cele mai cunoscute și mai apreciate sunt soiurile Reine des Reinettes, Golden Delicious, Winter Banana, Red Delicious, Calville... Mărul este un fruct de iarnă, dar, dacă ai o livadă și vrei mere și vara, atunci roagă un adult să planteze soiul Stark Earliest.

CĂLUGĂRII GRĂDINARI

În Evul Mediu, călugării au început să cultive meri în livezile lor din mănăstiri: în timp ce merele sălbatice erau mici și acre, merele cultivate de ei au devenit mult mai mari și mai gustoase.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

GĂSEȘTE INTRUSUL

Dintre următoarele soiuri de măr, unul singur se coace vara. Care este acesta?

STARK
EARLIEST

GOLDEN
DELICIOUS

REINE DES
REINETTES

RED
DELICIOUS

SOLUȚIE: STARK EARLIEST

UN ALIMENT EXCELENT

Mărul este un aliment sănătos, benefic pentru sănătate. Poți să mănânci și coaja, pentru că are multe vitamine. Numai să nu uiți să îl speli și să îl ștergi foarte bine înainte, deoarece cultivatorii stropesc de multe ori fructele cu produse chimice.

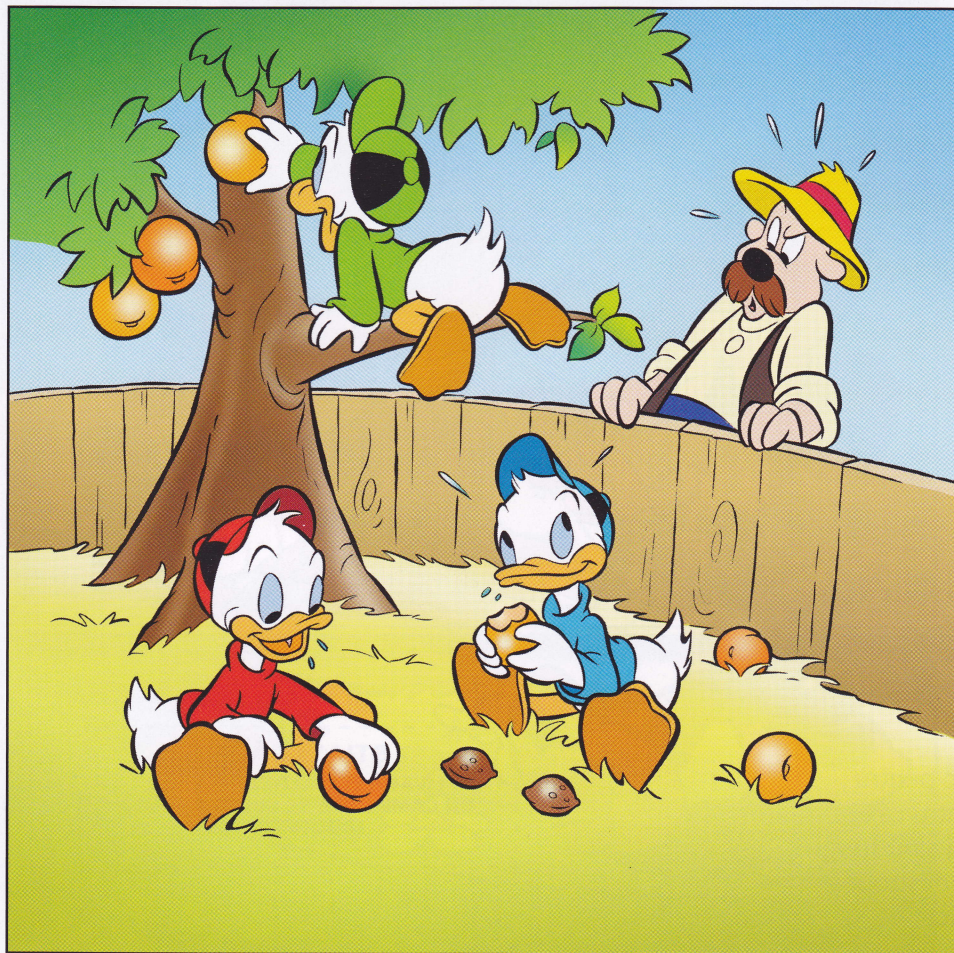
ȘTIAȚI CĂ...

O LIVADĂ ESTE O GRĂDINĂ SAU UN CÂMP UNDE SE CULTIVĂ POMI FRUCTIFERI.

Unde cresc piersicile?

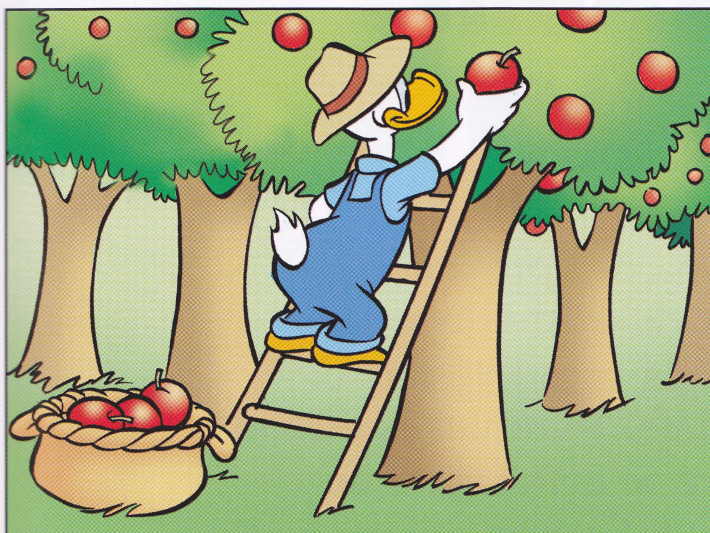
➡ **P**iersicul este pomul fructifer care face piersici. Acesta este destul de rezistent; poate rezista iarna chiar și la temperaturi de -20°C ! Însă, deoarece înflorește devreme, poate prinde perioadele târzii de îngheț. Și dacă îngheață când a înflorit deja, piersicul nu mai face fructe.

30 DE ANI DE FRUCTE!

Piersicul devine fertil după patru ani de la plantare și produce piersici în fiecare an, timp de 30 de ani! Piersica are coaja catifelată, acoperită cu un puf foarte fin. Pulpă este foarte gustoasă. Piersicile galbene sunt mai dulci decât cele albe sau decât cele roșii, care sunt mai acre.

SĂ TRANSPORTĂM POLEN...

Piersicul este cultivat în regiuni calde și înfloarește devreme, când insectele nu au început încă să transporte polenul din floare în floare. De aceea, pentru a ajuta fructificarea, polenizarea trebuie făcută manual, oamenii transportând polenul din floare în floare, cu ajutorul unei mici pensule din... păr de cămilă!

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

PIERSICI CU GRĂMADA

Găsește definiția pentru fiecare dintre următoarele expresii:

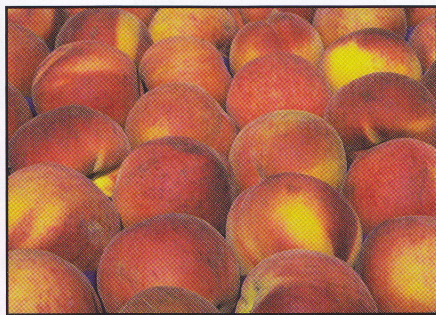
- ★ În nuanțe de piersică
- ★ A o lua pe după piersic
- ★ Plaiul florilor de piersic (referitor la China)
- ★ Obraji ca piersica

- ★ **ȚARĂ IDEALĂ, SOCIETATE UTOPICĂ**
- ★ **FINI, CATIFELAȚI**
- ★ **DE CULOARE GALBEN-ROȘIATICĂ**
- ★ **A SPUNE CEVA PE OCOLITE**

SOLUȚIE: 1 B, 2 D, 3 A, 4 C

Piersici înfloriți

ȘTIAȚI CĂ...

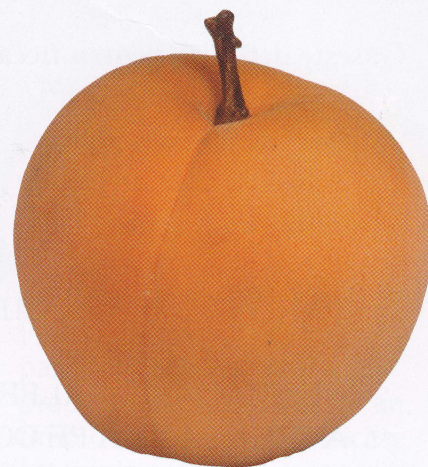
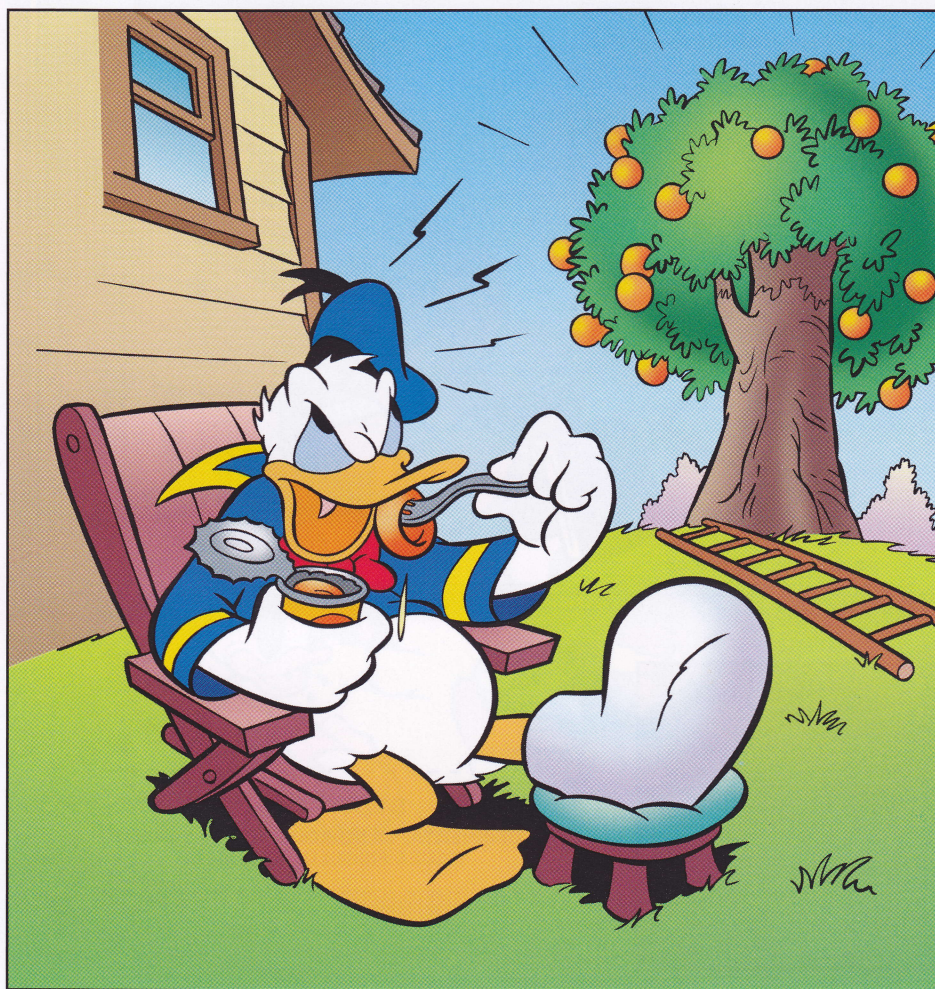
DIMINEAȚA, CÂND ROUA ÎNGHEAȚĂ DIN CAUZA FRIGULUI, ESTE GER.

Știi din ce țară sunt originare caisele?

 Caisa este un fruct cunoscut în China de aproape 5 000 de ani. Grecii și romanii au aflat de existența sa prin intermediul lui Alexandru cel Mare, după cuceririle sale din Asia. Caisul poate atinge 6 metri înălțime. Trunchiul este solid, cu scoarța de culoare brun-închisă, care se exfoliază ușor. Florile sale, albe sau roz, apar la începutul primăverii, cu mult înaintea frunzelor. Fructele au un sâmbure mare care conține în interior o sămânță cu gust amăru, ca de migdală.

O SURSĂ DE VITAMINE

Caisa este un fruct delicios. Pentru a te bucura de el, acesta trebuie consumat când s-a copt bine și a căpătat culoarea portocalie: caisa este atunci dulce, parfumată, moale și zemoasă. Mai mult, conține o grămadă de vitamine benefice pentru sănătate. Caisa se mai poate consuma și uscată, însă are un gust total diferit

CAISELE

Caiși în floare

Delicioasa dulceață de caise

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

ADEVĂRAT SAU FALS?

Găsește conturul potrivit pentru fiecare caisă de mai jos:

A

C

B

1

3

2

SOLUȚIE: A, 3, B, 2, C, 1

Caise coapte

UN DELICIU!

Din caisă se pot pregăti tot felul de deserturi, unele mai bune decât celelalte: salată de fructe, compot, înghețată, șerbet, milk-shake-uri... iar unele rețete precum friptura de porc sau de rață, se pregătesc și ele cu aceste fructe. Deliciul însă îl face dulceața de caise, la care se pot adăuga și câțiva sâmburi: făcută în casă, dulceața e delicioasă!

ȘTIAȚI CĂ...

VITAMINELE SUNT ELEMENTE NUTRITIVE VITALE PENTRU SĂNĂTATE. ACESTEA SE GĂSESC MAI ALES ÎN ALIMENTE.

Unde cresc portocalele?

 Portocalul este un copac care crește în toate țările calde. În regiunile mai reci, portocalul se poate păstra într-un ghiveci, pentru a-l feri de frigul iernii. Se cultivă, bineînțeles, pentru fructele sale, portocalele, dar și pentru flori, din care se poate pregăti o apă parfumată, des folosită pentru aromarea dulciurilor: apa de flori de portocal.

BOGATE ÎN VITAMINA C

Portocalele sunt fructe bogate în vitamina C, de aceea poartă numele de citrice: îți dau vitalitate și te feresc de boală. Există multe feluri de portocale: dulci, zemoase, mai acrișoare... Portocalele roșii au coaja și miezul roșu-închis. Mai demult, de Crăciun, copiii se bucurau când puteau să guste dintr-o portocală: era un adevărat lux, pentru că, pe atunci, portocalele veneau din țări foarte îndepărtate.

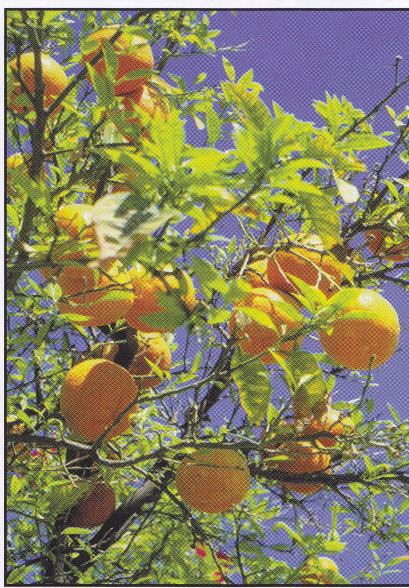
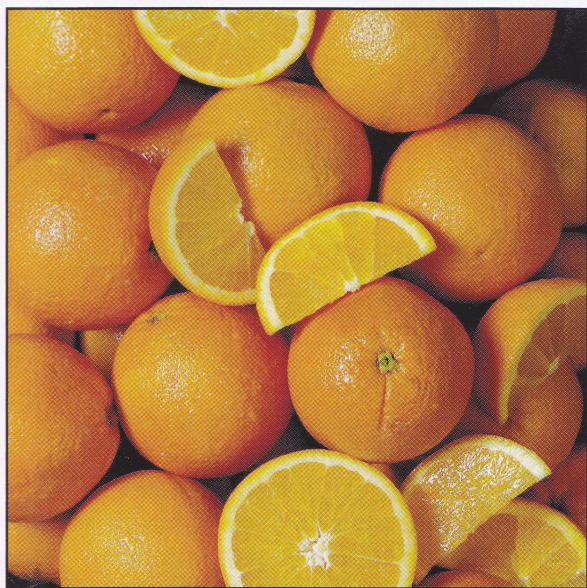
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

NOSTALGIE

Unchiul Donald iubește fructele. Și îi mai place să le spună și povești nepoților săi. Pentru a afla povestea de mai jos, taie cuvintele acolo unde trebuie.

**PEVREMURIDE
CRĂCIUNÎNFAMILIILESĂRACECOPIIIN
UPRIMEAUJUCĂRIIDREPTCADOURICI
OFRUMOASĂPORTOCALĂVENITĂDIR
ECTDINȚĂRILECALDE!**

SOLUȚIE: PE VREMURI, DE CRĂCIUN, ÎN FAMILIILE SĂRACE, COPII NU PRIMEAU JUCĂRII DREPT CADOURI, CI O FRUMOASĂ PORTOCALĂ VENITĂ DIRECT DIN ȚĂRILE CALDE!

Portocalul este un copac cultivat în țările calde. Nu rezistă pe vreme rece, însă poate crește foarte bine în ghiveci.

PORTOCALII LUI FOUQUET

Pe vremea lui Ludovic al XIV-lea, ministrul acestuia, Fouquet, a construit un minunat castel. Invidios, regele și-a aruncat ministrul în închisoare, după care i-a luat minunații portocali și i-a plantat în propriile grădini de la castelul Versailles.

ȘTIAȚI CĂ...

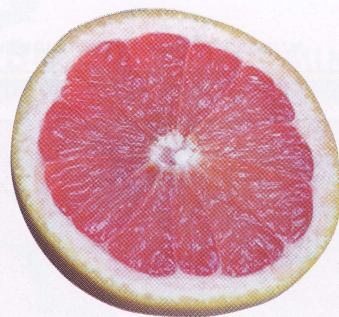
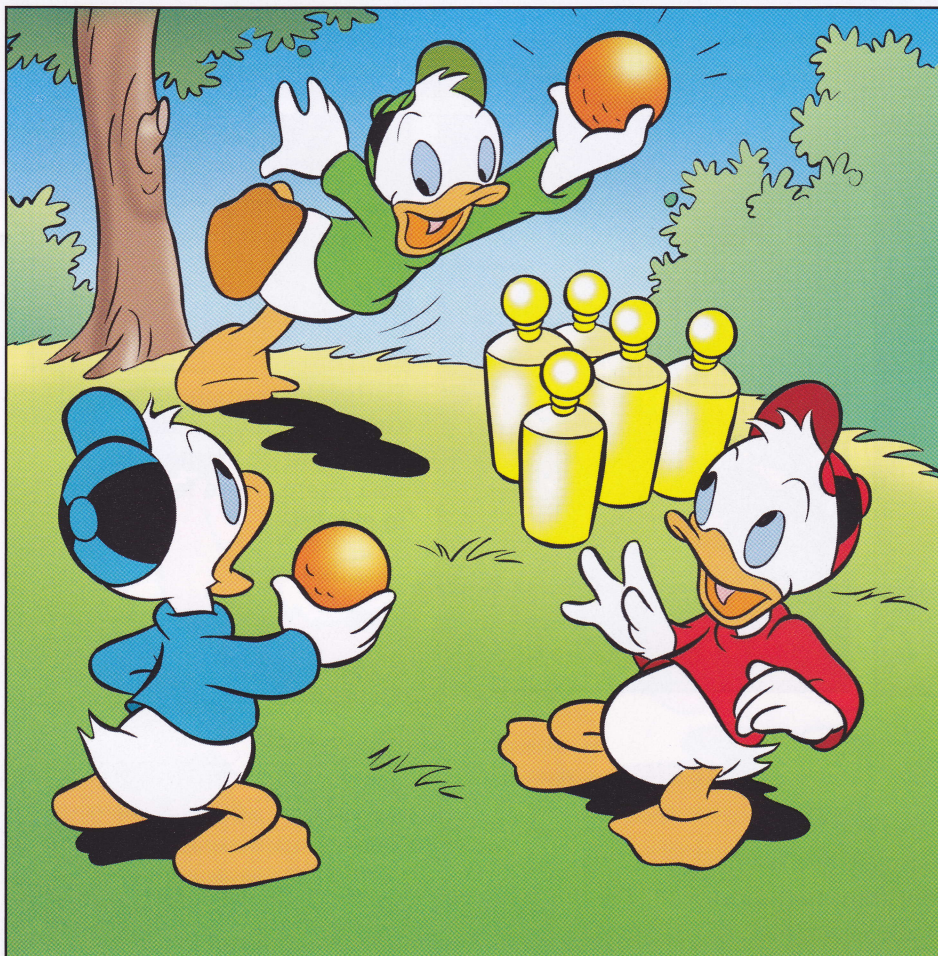
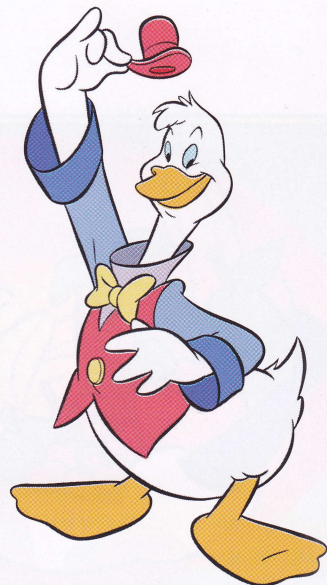
ESTE O FAMILIE DE FRUCTE DIN CARE FAC PARTE PORTOCALA, MANDARINA, LĂMÂIA...

Unde crește grepfrutul?

☞ **Grepfrutul** este un fruct foarte cărnos care crește pe un pom micuț, arborele de grepfrut. Cuvântul înseamnă la origine „lămâie mare”. Este un fruct citric care poate cântări chiar și 300 de grame. Are coaja de culoare galbenă sau portocalie-deschis. Interiorul cărnos conține o pulpă mai mult sau mai puțin dulce și acrișoară, în funcție de calitatea și gradul de maturitate al fructului.

CUM TREBUIE SAVURAT GREPFRUTUL?

Coaja albă din interiorul grepfrutului este amară. Dacă îl desfaci în felii, atunci este mai bine să o îndepărtezi, sau îl mai poți consuma tăiat în două, cu ajutorul unei lingurițe. Atenție însă la mișcările bruște! Interiorul pulpei conține un fel de săculeți minusculi, plini cu suc, care se pot sparge și te pot împroșca.

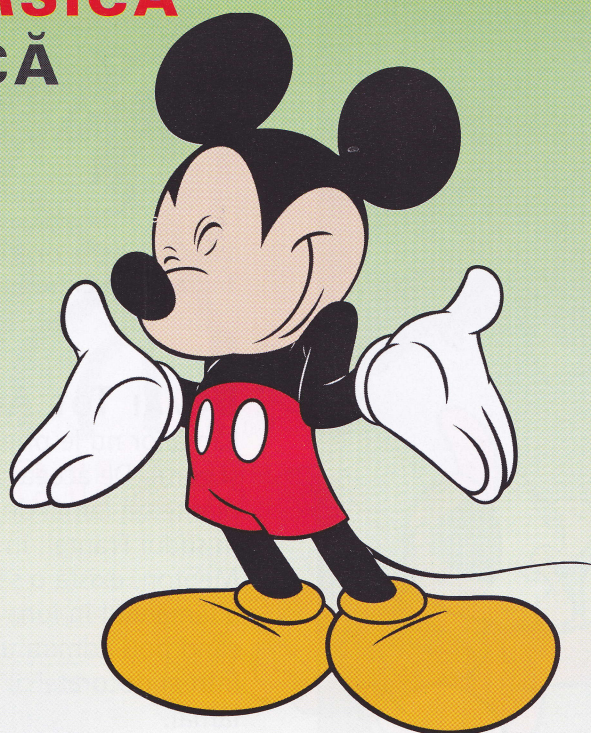

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

PUȚINĂ GRAMATICĂ!

Descoperă forma de plural a următoarelor cuvinte:

CIREAȘĂ
PRUNĂ
PIERSICĂ
NUCĂ

SOLUȚIE:
 CIREAȘĂ: CIREȘE (SE REFERĂ LA FRUCT); PLURALUL CIREȘI ESTE ȘI EL CORECT, ȘI SE REFERĂ LA POMUL FRUCTIFER (SINGULAR, CIREȘ).
 PRUNĂ: PRUNE (SE REFERĂ LA FRUCT); PLURALUL PRUNI SE REFERĂ LA POMUL FRUCTIFER PRUN.
 PIERSICĂ: PIERSICI (O SINGURĂ FORMĂ DE PLURAL ATĂT PENTRU FRUCT, CÂT ȘI PENTRU POMUL FRUCTIFER, PIERSIC).
 NUCĂ: NUCI (O SINGURĂ FORMĂ DE PLURAL ATĂT PENTRU FRUCT, CÂT ȘI PENTRU POMUL FRUCTIFER, NUC).

ÎN CELE PATRU COLȚURI ALE LUMII

Arborele de grepfrut, venit tocmai din Orient, a fost adus mai întâi în insulele Caraibe de către căpitanul Shaddock. În secolele al XVII-lea și al XVIII-lea era un fruct rar. Numai cei norocoși își permiteau luxul de a-l savura. Astăzi grepfrutul se cultivă mai ales în California, Argentina, Israel și în Africa de Sud.

ȘTIAȚI CĂ...

„VEZICULĂ” ESTE DENUMIREA UNUI ORGAN ÎN FORMĂ DE „SĂCULEȚ”.

Ce sunt lămâile?

👉 **L**ămâia este, alături de portocală, fructul citric cel mai cunoscut, care crește pe tot parcursul anului. Este un mic fruct oval acoperit cu o coajă galben-deschis. Lămâia verde este mai mică și mai rotundă și are coaja de culoare verde, așa cum indică și numele. Miezul lămâii are proprietăți antibacteriene și antiseptice. Iată de ce, de obicei, trebuie să stropești stridiile cu lămâie înainte de a le consuma.

Lămâia este originară din India și din Extremul Orient.

LĂMÂI TOT ANUL

Lămâilor nu le prieste frigul și gerul. De aceea, iarna, se plantează lămâi de ornament. În sudul Franței, în orașul Menton, există o sărbătoare a lămâiului în luna februarie, când poți admira trăsuri întregi decorate cu mii de lămâi.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

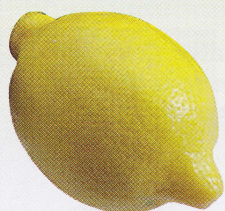
DRUMURI ÎNCURCATE

Dacă ești gurmand, vei dori desigur să afli ce a pregătit Daisy la cină.

1 2 3 4 5 6

SACUAM

SOLUȚIE: CUVÂNTUL CARE TREBUIE GĂSIT ESTE „MUSACA”

CITRONADĂ SAU LIMONADĂ?

Lămâile sunt mai zemoase iarna. Sucul de lămâie poate fi folosit la aseasonarea salatelor, la pregătirea tartelor cu lămâie, a înghețatelor, șerbeturilor, siropurilor. Dacă nu-ți place gustul prea acru al lămâii, îl poți bea sub formă de suc, amestecat cu zahăr și apă. Acest suc se numește citronadă.

ȘTIAȚI CĂ...

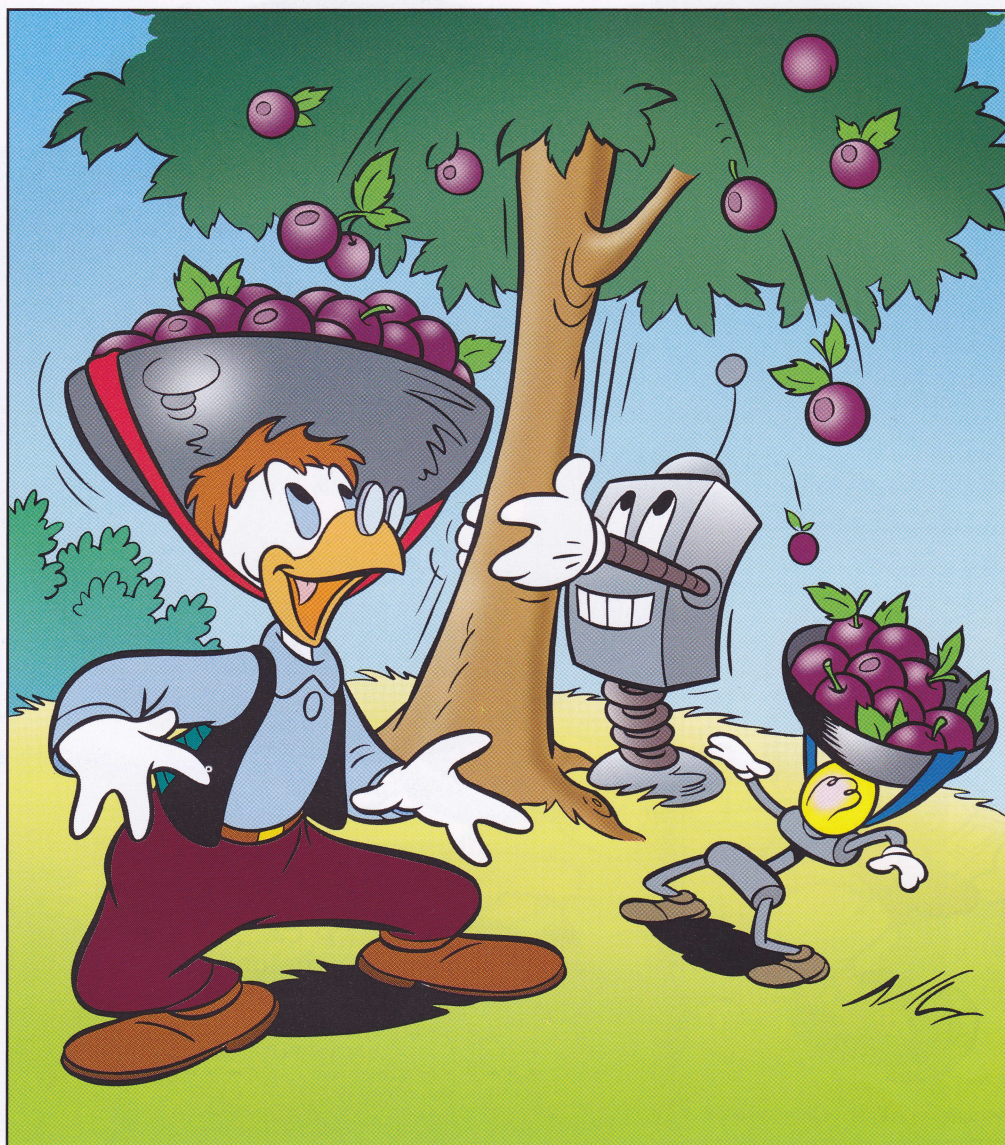
TERMENUL „ANTIBACTERIAN” SE REFERĂ LA O SUBSTANȚĂ DINTR-UN PRODUS CARE ARE PROPRIETATEA DE A DISTRUGE BACTERIILE.

Unde cresc prunele?

 Pruna este fructul prunului. Aceste fructe se culeg vara și au pulpa cărnăasă, zemoasă și dulce. Există diverse sortimente: prunele *Mirabelle* sunt sferice și galbene, cele *Reine-Claude* sunt mai mari și de culoare galben-verzui. Varietatea *Quetsche* este ovală și violet, iar varietatea *d'Agen* este foarte bună pentru uscat.

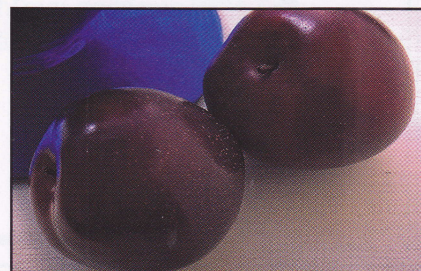

NIȘTE POMI FOARTE...

„FLEXIBILI”

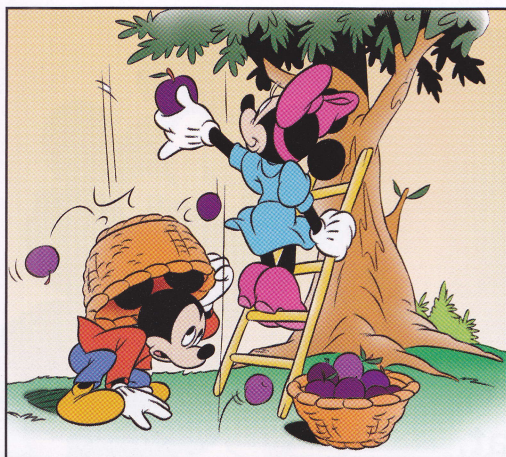
Prunii cresc aproape peste tot: prunul este unul dintre pomii fructiferi cel mai ușor de cultivat. Înfloarește foarte devreme și face flori albe sau roz. Primele fructe apar după 6 sau 7 ani de la cultivare. Ca toți pomii care fac fructe cu sâmburi, prunul nu trebuie curățat prea mult de crengi.

Varietatea *Quetsche* are pulpa galben-roșiatică.

PRUNELE

PROBLEME CU POLENUL

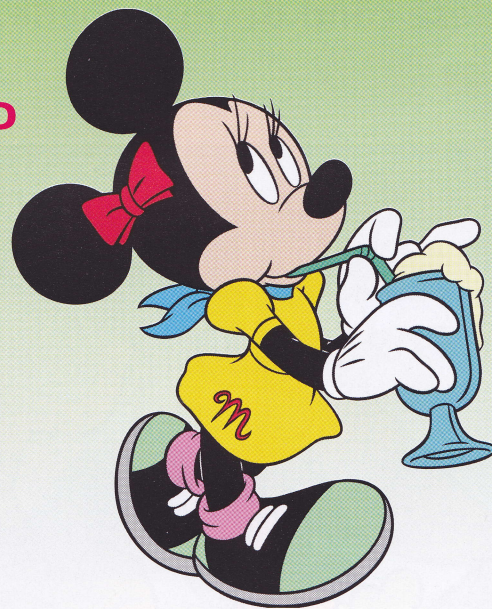
Unii pruni nu pot face fructe singuri. Florile lor au nevoie de polenul de la alte specii pentru a fi fecundate. De aceea, cultivatorii plantează de obicei prin apropiere o varietate *Reine Claude d'Oullins*. Acest pom ajută la fecundarea florilor, cu ajutorul polenului său, producând astfel mari cantități de fructe.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

POMI FRUCTIFERI NECUNOSCUȚI

De obicei, denumirea pomilor fructiferi pornește de la denumirea fructului: prun de la prună, măr de la măr. În lista de mai jos, există totuși 3 denumiri de pomi care nu există. Care sunt acestea?

CAIS ALUN MIGDAL
PEPENE BANANIER ARAHID
GUTUI ARBORE DE CACAO KIWI AGUD
SMOCHIN COACĂZ

SOLUȚIE: PEPENE, ARAHID, KIWI NU SUNT DENUMIRI DE POMI FRUCTIFERI (KIWI ESTE FRUCTUL UNUI ARBUST ORIGINAR DIN CHINA). ARBORELE DE CACAO ESTE COPACUL CARE PRODUC CACAO.

Prune mici varietatea *Mirabelle*.
 Prună varietatea *Quetsche*.

ȘTIAȚI CĂ...

ATUNCI CÂND UN POM ESTE CURĂȚAT,
 SE TAIE UNELE CRENGI PENTRU CA
 ACESTA SĂ SE DEZVOLTE MAI BINE.

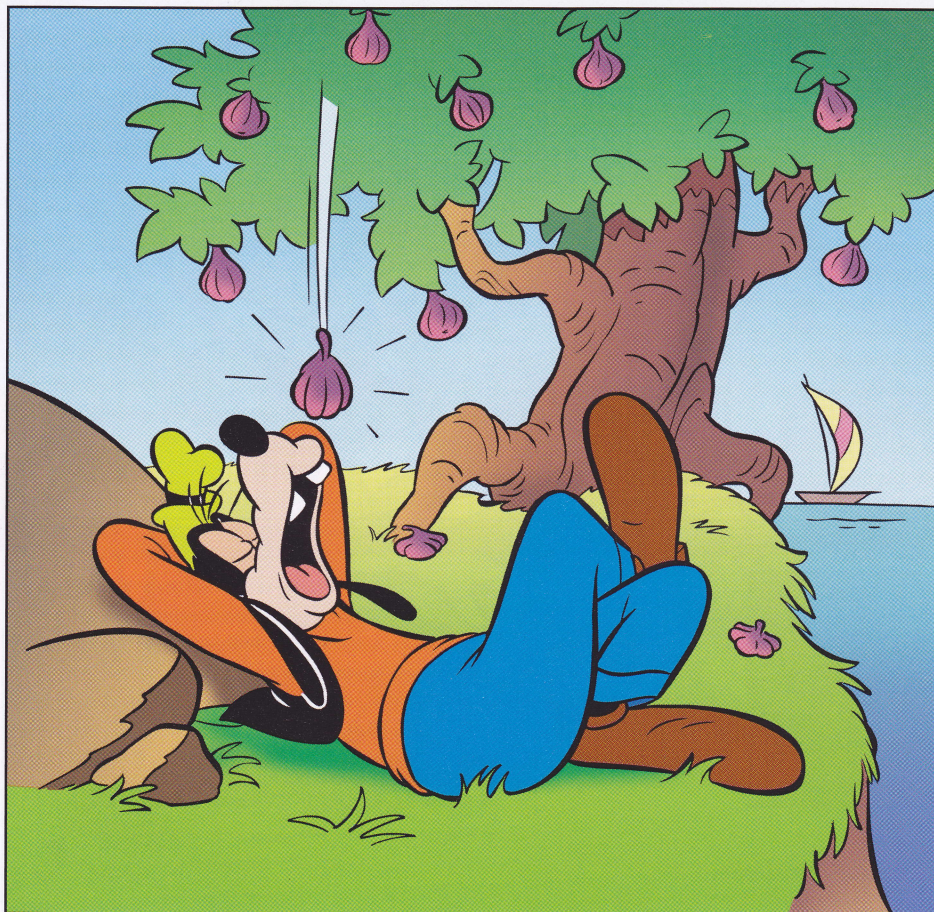

Unde crește smochinul?

☞ **S**mochinul crește în țările calde. Este un pom fructifer cu frunzele lobate. Probabil că ai mâncat, măcar o dată, smochine. Acestea se pot consuma proaspete, uscate sau în dulceață. Există mai multe soiuri de smochine. Smochinele cu coaja închisă la culoare care, atunci când fructele sunt coapte, devine violetă. Cele cu coaja deschisă la culoare pot fi culese când devin galbene.

Când smochina aproape că s-a copt, „miezul” său devine roșu. Specialiștii spun că, dacă torni deasupra o picătură de ulei de măsline, fructul se mărește.

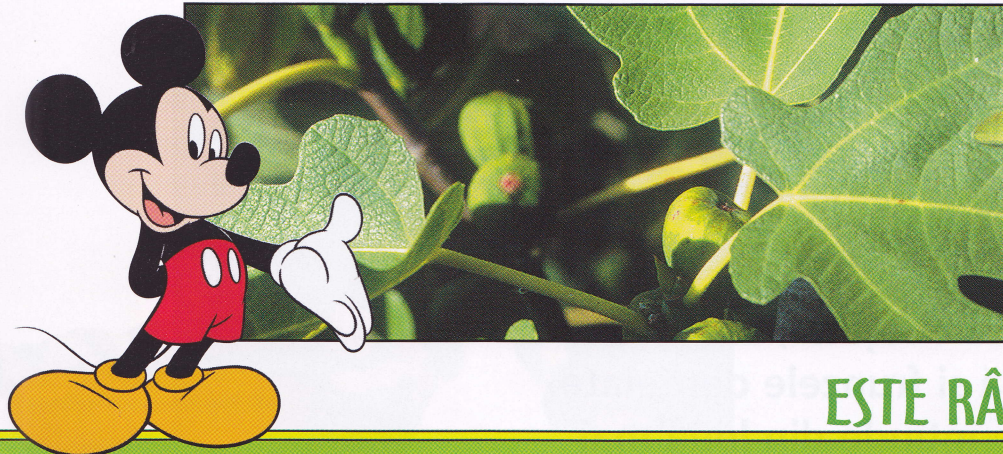
TOAMNA SAU VARA

Smochinul nu este un copac ca toți ceilalți: face fructe de două ori pe an. Prima dată toamna, doar în cazul în care clima este caldă. Se dezvoltă apoi florile, stagnând pe timpul iernii. Când frunzele copacului cad, fructele rezistă. Acestea continuă să se dezvolte primăvara următoare și se coc la începutul verii.

Smochine uscate

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CHESTIONAR

1★ Miezul smochinei coapte este:

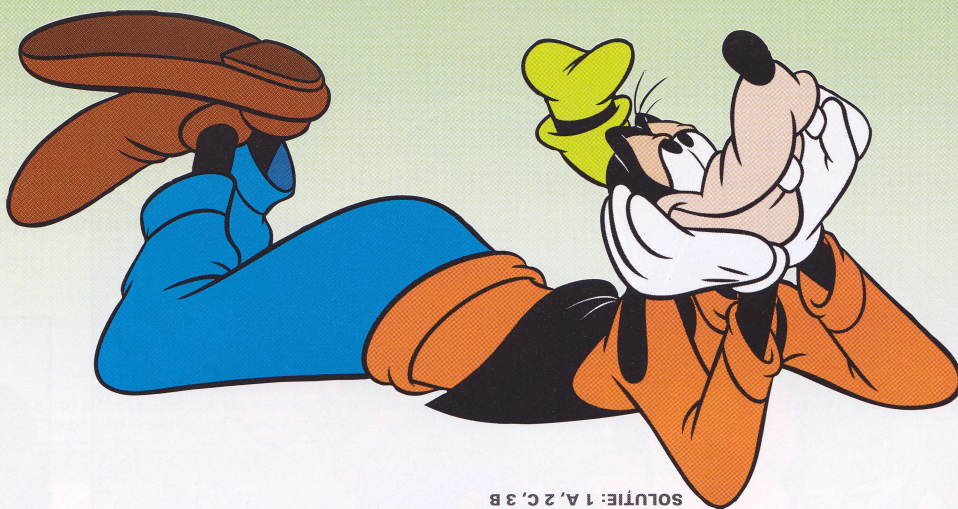
- a roșu
- b galben
- c verde

2★ Coaja smochinei este tare precum:

- a lemnul
- b săpunul
- c hârtia fină

3★ Pulpa smochinei este:

- a netedă
- b granuloasă
- c lichidă

SOLUȚIE: 1 A, 2 C, 3 B

O SMOCHINĂ... INDIANĂ?

Smochina indiană nu face parte din aceeași familie cu binecunoscutul smochin. Este o plantă din familia cactușilor, denumită și *opuntia* sau *nopal*. Fructul său, diferit de smochina clasică, are o formă alungită. Pentru a gusta miezul său dulce și delicios, coaja plină de spini trebuie îndepărtată.

ȘTIAȚI CĂ...

FRUNZELE LOBATE SUNT FRUNZE CU FORMA ALUNGITĂ, MARGINILE LOR AVÂND TĂIETURI ADÂNCI. AȘA SUNT FRUNZELE DE STEJAR SAU DE SMOCHIN.

Când poți culege cireșele?

☞ **C**ireașa este fructul cireșului, un frumos pom cu scoarța netedă și frunzele dantelate. Anotimpul cireșelor se întinde din luna mai până în luna iunie. Cireșele sunt culese direct din copac prin scuturare. Atenție însă la păsări: și lor le plac foarte mult cireșele! Aceste fructe conțin vitamina C și minerale care îmbunătățesc sistemul imunitar, reduc oboseala și protejează vederea.

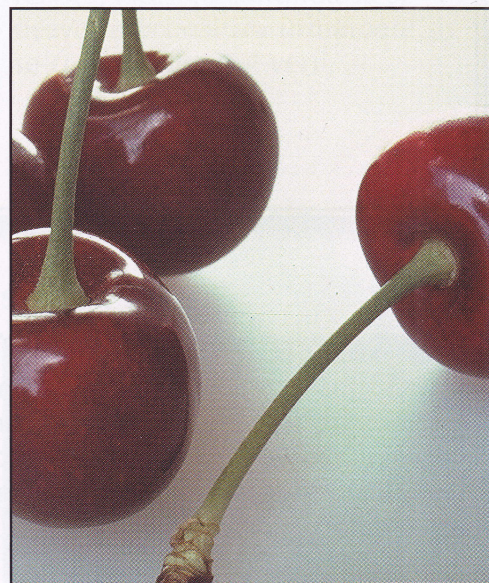

Tartă cu cireșe

CE CIREȘE ÎȚI PLAC CEL MAI MULT?

Există zeci de soiuri de cireșe. Unele sunt roșu aprins, foarte zemoase și dulci, altele ușor acrișoare sau amare: cireșele *bigarreau burlat*, *reverchon*, cireșele englezești. Din soiurile de cireșe amare se prepară diverse băuturi alcoolice, precum lichiorul de cireșe.

CIREȘELE

Cireșele sunt delicioase în tarte, dulceață, compot sau ca sirop, în bomboane și înghețată. Iar din lemnul de cireș se fabrică diverse piese frumoase de mobilier.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

FESTINUL LUI MINNIE

★ În ce coș sunt cele mai multe cireșe?
Poți să le numeri?

A

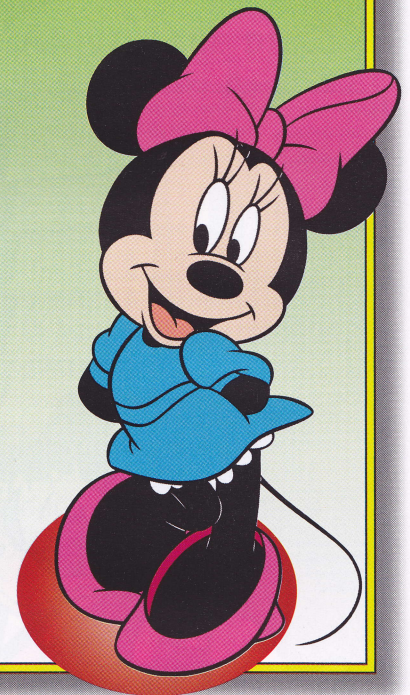
C

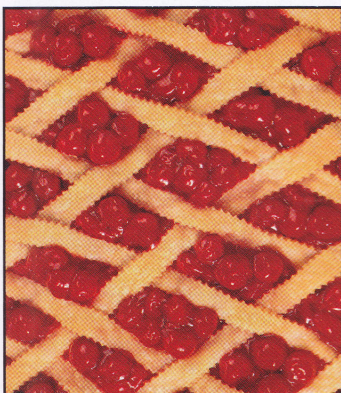
B

★ Analizează bine cele trei coșuri: care dintre ele conține un număr par de cireșe?

SOLUȚIE: 1. COȘUL B CONTINE CELE MAI MULTE CIREȘE: ÎN TOTAL, 6 CIREȘI.
2. COȘUL C CONTINE UN NUMĂR PAR DE CIREȘI: ÎN TOTAL, 4 (4 : 2 = 2)

ȘTIAȚI CĂ...

UN FRUCT ACIDULAT ARE UN GUST ACRÎȘOR ȘI DULCE ÎN ACELAȘI TIMP, UN GUST PE CARE ÎL AU MAJORITATEA FRUCTELOR CARE NU SUNT ÎNCĂ BINE COAPTE, UNELE BOMBOANE, DAR ȘI MERELE VERZI.

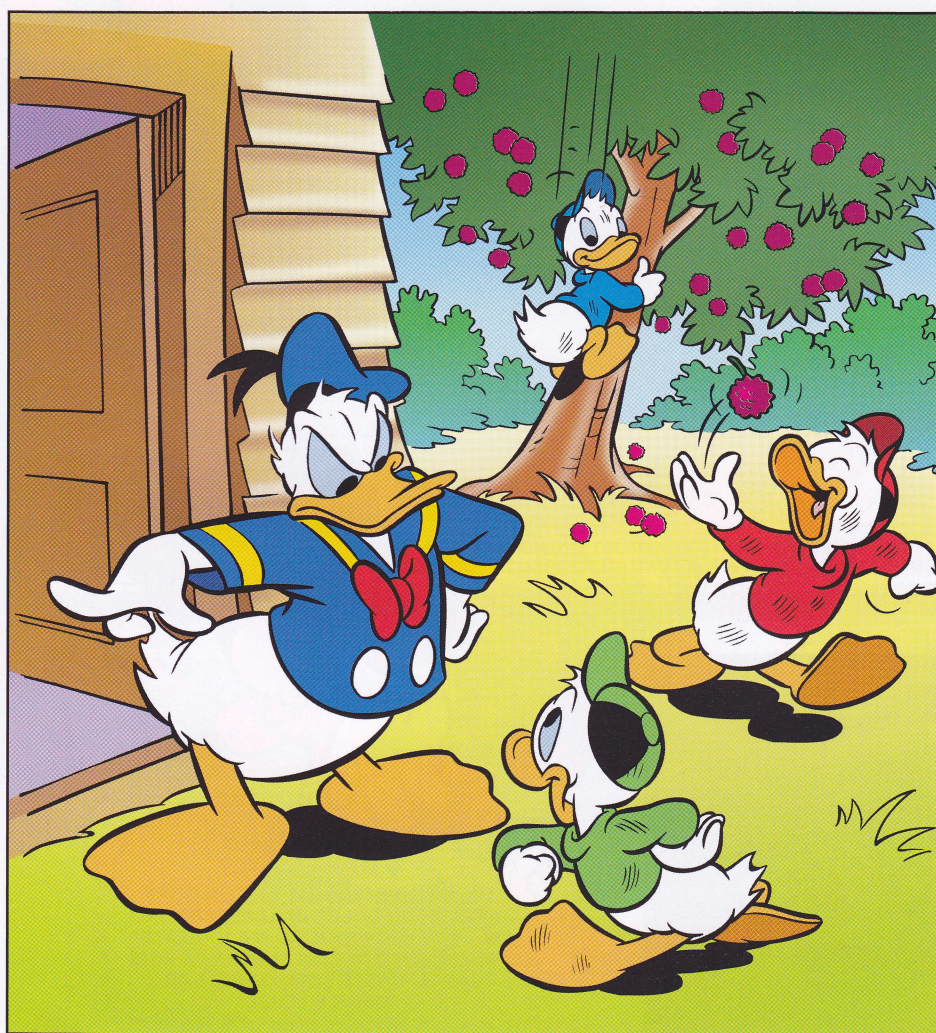

Ce fructe face mălinul?

👉 **M**ălinul este un pom care face parte din familia *prunus*, cum sunt și caisul și prunul. Este o specie de cireș sălbatic, care crește în păduri. Pentru a beneficia de cât mai multă lumină, trunchiul său drept poate crește și până la 30 de metri înălțime, aproape cât un bloc! Florile albe cresc grupate în ciorchini; copacul face un tip de cireșe numite cireșe amare.

Cireși în floare

O IREAȘĂ AMARĂ

Cireșele amare nu sunt atât de dulci precum celelalte; acestea sunt puțin mai amare sau mai acrișoare. Din aceste fructe se pregătește o băutură alcoolică numită lichior de cireșe amare. Dar fructele se mai pot consuma și în dulceață, faimoasa dulceață de cireșe amare, din care poate că ai gustat deja.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

VREMEA CIREȘELOR

Dintre soiurile de mai jos, unul nu este de cireșe. Care este acesta? Află descrierea corespunzătoare fiecărui soi de fructe.

- a** soi roșu-rubiniu și lucios
- b** soi rotunjit, cu pulpa pietroasă, foarte bun pentru dulceturi și compoturi
- c** fruct conic cu pulpă albă și dulce
- d** soi canadian, pulpă semi-pietroasă
- e** soi mare, gălbui-albicios, rumenit pe partea însoțită
- f** soi mare, sferic, roșu-închis

1 UNTOASA HARDY

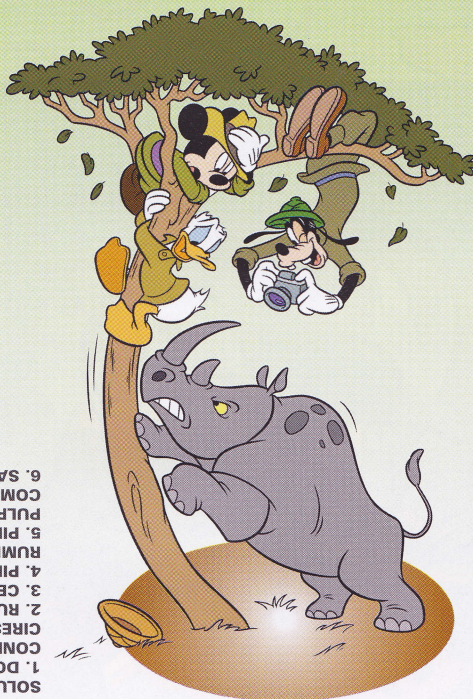
2 RUBIN

3 CERNA

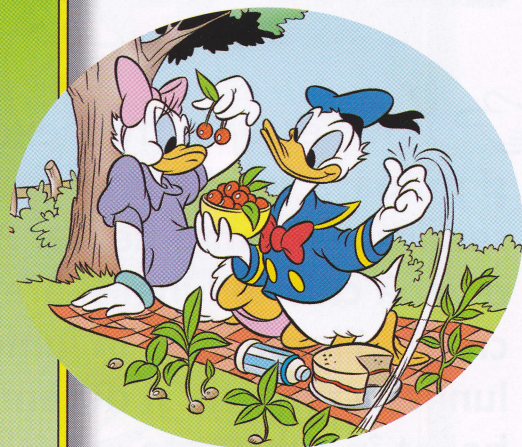
**4 PIETROASĂ
NAPOLEON**

**5 PIETROASĂ DE
COTNARI**

6 SAM

SOLUȚIE:
1. DOAR UNTOASA HARDY ESTE UN SOI DE PARĂ (FRUCT CONIC CU PULPĂ ALBĂ ȘI DULCE). RESTUL SUNT SOIURI DE CIREȘE:
2. RUBIN - A) SOI ROȘU-RUBINIU ȘI LUCIOS
3. CERNA - F) SOI MARE, SFERIC, ROȘU-ÎNCHIS
4. PIETROASĂ NAPOLEON - E) SOI MARE, GĂLBUI-ALBICIOS, RUMENIT PE PARTEA ÎNSOȚITĂ
5. PIETROASĂ DE COTNARI - B) SOI ROTUNJIT, CU PULPĂ PIETROASĂ, FOARTE BUN PENTRU DULCETURI ȘI COMPOUTURI
6. SAM - D) SOI CANADIAN, PULPĂ SEMI-PIETROASĂ

ANIVERSARE DE O SUTĂ DE ANI!

Cireșul care face cireșe amare este un pom care rezistă și o sută de ani! Uneori rezistă chiar și mai mult și devine foarte semeț. Tâmplarii preferă să folosească lemn de cireș pentru mobila pe care o confecționează. Acest tip de lemn poate fi roșu sau brun, căpătând reflexe plăcute după ce este prelucrat și lăcuit.

Ce bune sunt cireșele amare!

Din încrucișarea unui cireș cu altul care face cireșe amare, rezultă soiul de cireșe *bigarreau*.

ȘTIAȚI CĂ...

MULȚI ASOCIAZĂ GUSTUL AMĂRUI CU UN GUST NEPLĂCUT. ÎNSĂ GUST AMĂRUI POT AVEA ȘI CAFEAUA, CEAII SAU CACAUĂ!

Kiwi crește în copaci?

 Kiwi este un fruct exotic. Sub coaja maronie și pufoasă se află un miez verde și zemos, cu mici semințe crocante negre. Planta care face kiwi este o liană cu vițe lungi și are nevoie de araci pentru a crește. Florile apar în iunie, iar fructele se coc între lunile octombrie și decembrie. Kiwi este foarte bogat în substanțe nutritive, dar vestea bună e că nu conține multe calorii!

CULESUL TIMPURIU

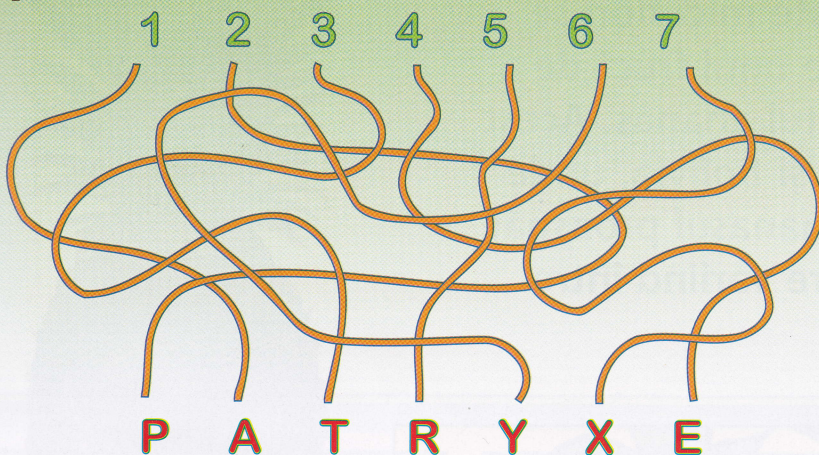
Kiwi se cultivă în Statele Unite, Japonia, Italia, Grecia, Franța... Când nu este destul de cald, poate crește în seră. Este nevoie de plante de sexe diferite pentru a se produce fructe. Fructul se coace foarte ușor după ce a fost cules. De aceea, kiwi se culege când este încă tare, pentru a putea fi transportat fără să se strice.

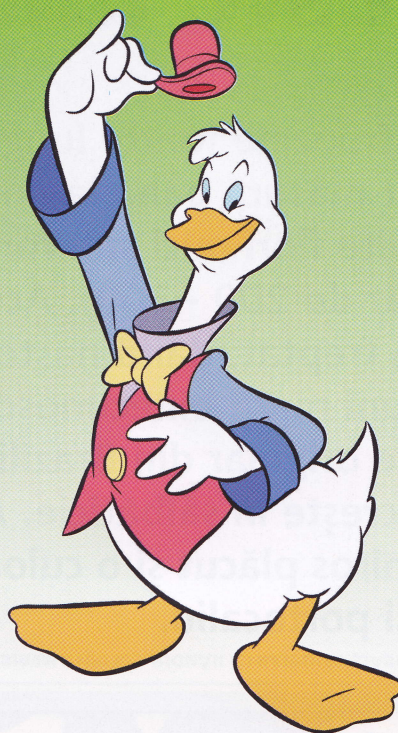

ÎN FAMILIA ACARINATELOR

Kiwi mai este și denumirea unei păsări care nu are legătură cu fructul, o pasăre care nu zboară și care trăiește în Noua Zeelandă. Urmează lianele în ordinea corectă și vei afla denumirea științifică a acestei păsări

SOLUȚIE: APTERYX

Semințe de kiwi.
Kiwi este un fruct originar din China.

SĂ NE TONIFIEM!

Kiwi este fructul cu cel mai mare conținut de vitamina C. Un singur fruct îți asigură necesarul pentru toată ziua! Nu conține foarte mult zahăr, de aceea este bun pentru siluetă. Dacă ești sportiv, te ajută să te refaci după ce ai depus mai mult efort. Fructul se consumă proaspăt sau ca suc natural.

ȘTIAȚI CĂ...

UN ARAC ESTE UN ȚĂRUȘ ÎNFIPT ÎN SOL, CARE AJUTĂ LA SUSTINEREA PLANTELOR AGĂTĂTOARE, RIDICÂNDU-LE.

Ce este ananasul?

☞ Sub frunzele foarte lungi ale ananasului (care pot măsura până la un metru lungime) cresc multe flori mici sub formă de ciorchine (în număr de 200 - 300). Aceste mici flori se dezvoltă treptat, dând naștere unui fruct de dimensiuni mari: binecunoscutul ananas. Acest fruct este originar din Brazilia și Bolivia, unde și acum crește în sălbăticie. Ananasul proaspăt are un miros plăcut și o culoare variind între galben și portocaliu.

UN FRUCT „MAXI”

Ananasul a fost adus în Europa de Cristofor Columb în 1493, în timpul unei misiuni de explorare a Americii. Până în 1950, Hawaii era principala producătoare de ananas din lume. Fructele erau ambalate pe loc în cutii. Ananasul poate să cântărească până la 4 kg.

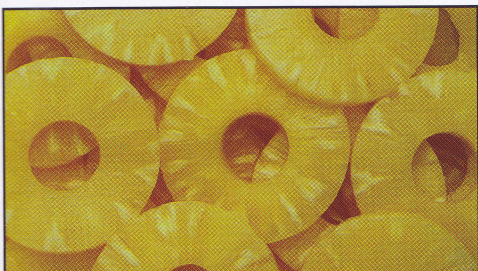
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

GĂSEȘTE CUVÂNTUL NEPOTRIVIT

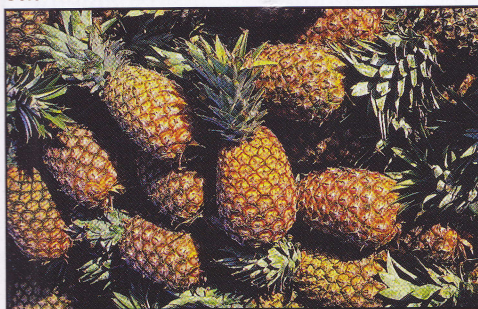
Din lista de mai jos cu fructe și plante, unul singur nu este comestibil. Care este acesta?

**AVOCADO ARAHIDĂ
FASOLE CACAO TABAC
CARTOF ANANAS PORUMB**

RĂSPUNS: TABAC, ORIGINAR LA RÂNDUL LUI DIN AMERICA.

Ananasul se poate consuma proaspăt sau în conservă.

UN COCKTAIL DE VITAMINE

Ananasul este un fruct exotic mare cu coaja groasă, care are în capăt mai multe frunze. Nu este comestibilă decât pulpa galbenă din interior, care în general se taie în rondele. Ananasul conține foarte multe vitamine și are un gust dulce și delicios.

ȘTIAȚI CĂ...

FRUCTELE EXOTICE, PRECUM
ANANASUL, KIWI, MANGO, PAPAIA,
SUNT FRUCTELE CARE CRESC
ÎN ȚĂRI ÎNDEPĂRTATE.

Unde cresc bananele?

☞ Cireașa este fructul cireșului, banana este fructul bananierului. Dacă însă cireșul este un copac, bananierul, în ciuda aparențelor, nu este decât o mare plantă ierboasă: în loc de trunchi din lemn, are o tulpină groasă și lungă. Poate avea o înălțime de 6 până la 10 metri, fiind de 5 ori mai înalt decât omul. Frunzele sale sunt late și lungi și au, în general, mai mult de 2 metri.

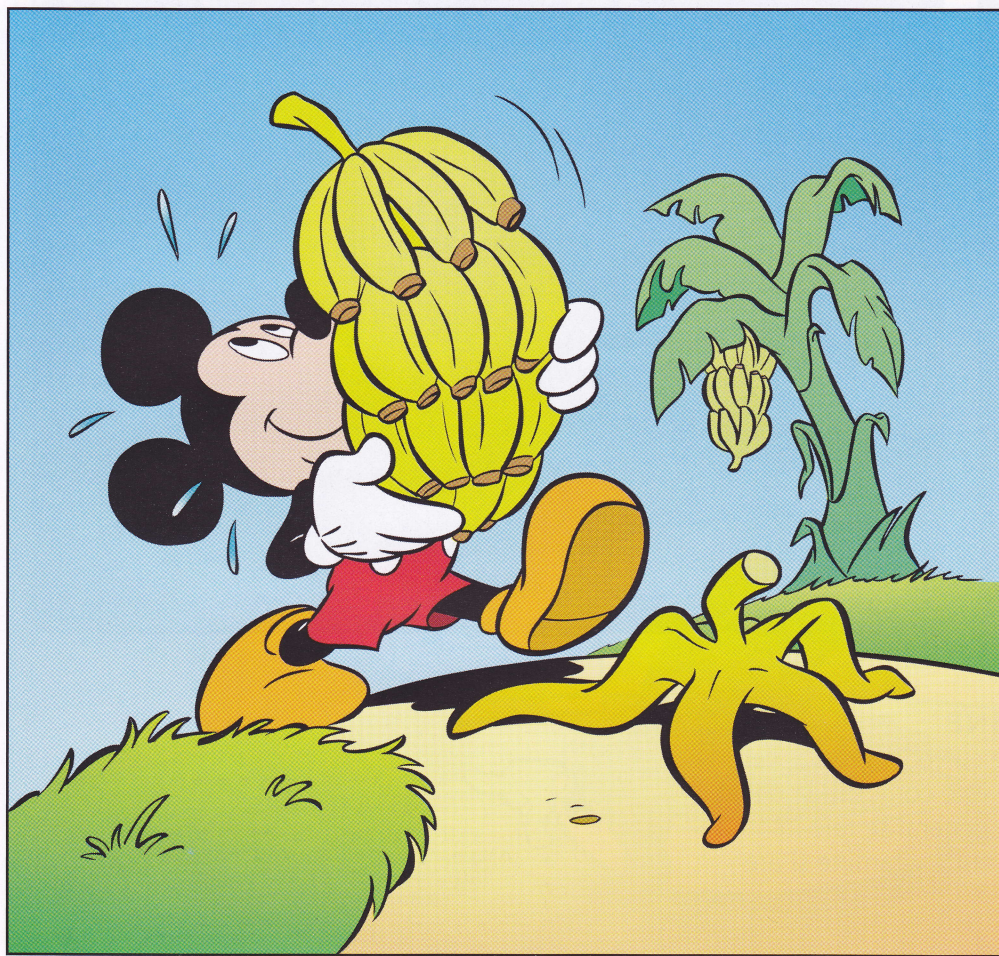

Ciorchine de banane

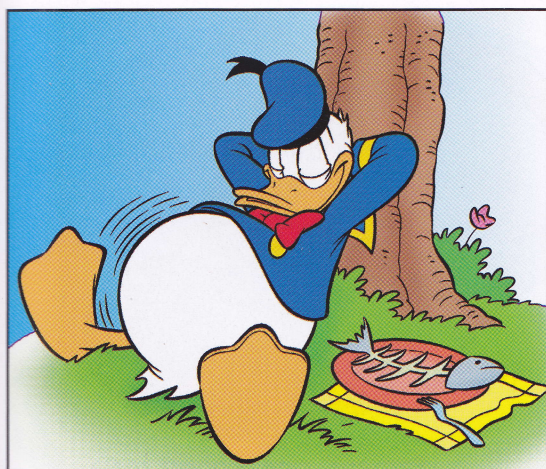

APĂ ȘI SOARE

Pentru a crește, bananierul are nevoie de multă căldură și apă. Nu se dezvoltă decât în țările tropicale, calde și umede. Bananele pe care le consumi vin, aproape toate, din plantațiile de bananieri din Africa și din insulele Antile. Bananele cresc în ciorchini, se culeg verzi și se coc în drumul lor spre Europa.

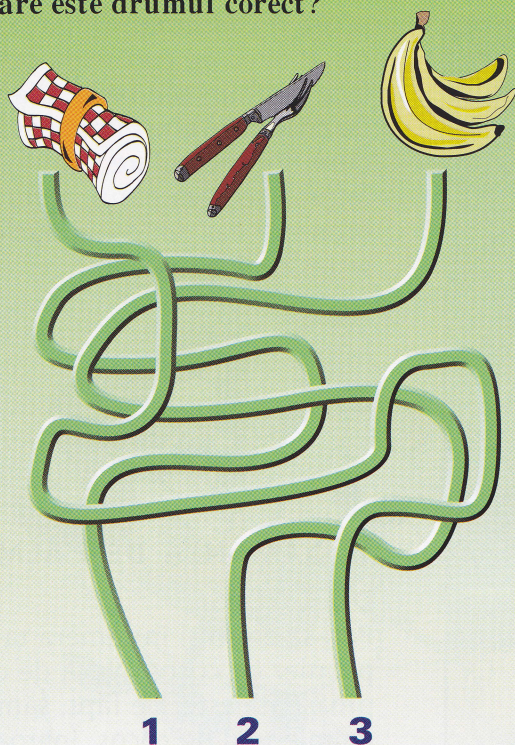

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

LA PICNIC CU MAIMUȚA!

MaimuȚa de mai jos este o mare gurmandă și ar vrea să găsească locul unde Donald a ascuns coșul pentru picnic, ca să fure o banană.

Care este drumul corect?

SOLUȚIE: DRUMUL NR. 2

Bananierul trăiește mai puțin de 2 ani. După ce fructele s-au copt, planta moare, nu înainte de a apărea alte tulpini. Din fiecare tulpină nouă se va dezvolta un nou bananier.

UN BANANIER ACASĂ LA TINE

Poți să cultivi un bananier pitic acasă la tine. Trebuie doar să așezi ghiveciul în care l-ai plantat într-o cameră încălzită, lângă fereastră, pentru a avea multă lumină și mai trebuie să-l uzi des. Planta va crește repede, cu un metru pe an. Există însă o mică problemă: acasă bananierul nu face banane; este doar o simplă plantă verde de decor!

ȘTIAȚI CĂ...

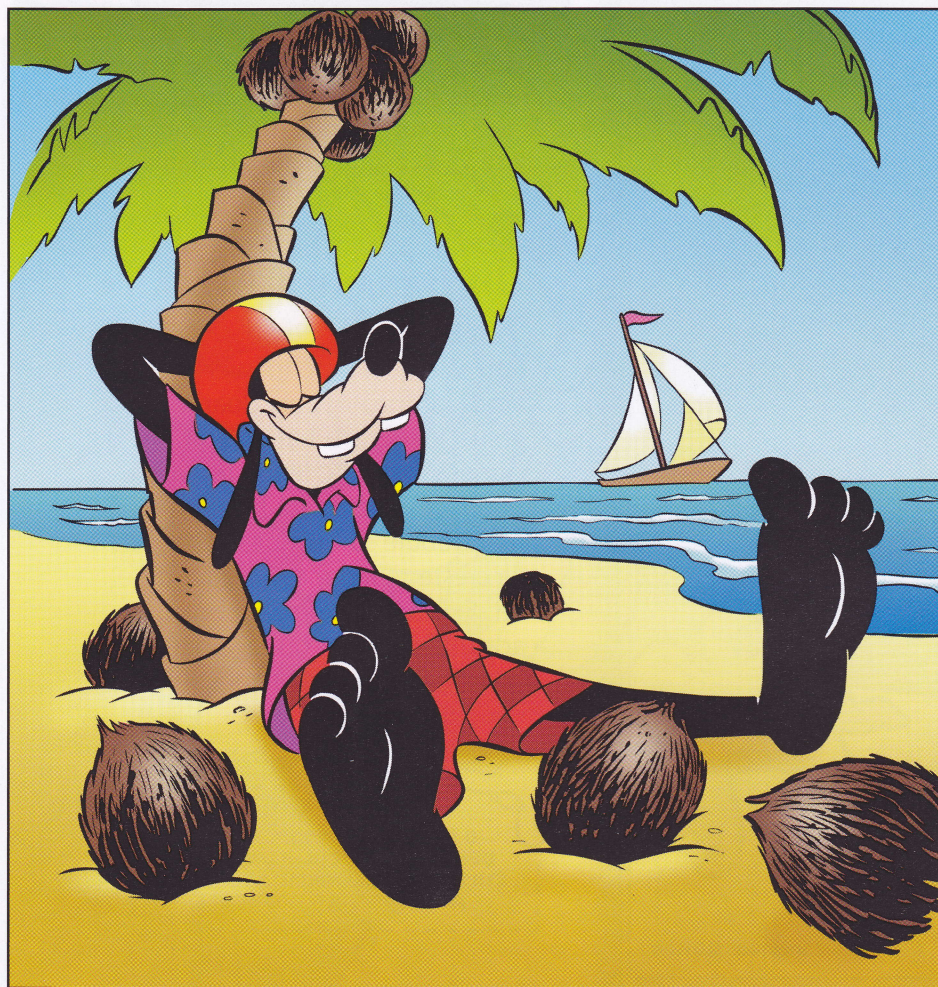
O PLANTAȚIE DE BANANI ESTE DENUMIREA LOCULUI UNDE SUNT CULTIVAȚI BANANIERII. ACESTE SE AFLĂ ÎN ȚĂRILE TROPICALE.

De unde vin nucile de cocos?

☞ **Cocotierii** cresc pe însoritele plaje tropicale. Aceștia fac parte din familia palmierilor și pot atinge 30 de metri înălțime. Fructul lor, nuca de cocos, se poate consuma proaspăt sau uscat. Miezul ras se folosește la prăjituri, iar sucul nucii de cocos, adică „laptele”, din care poate că ai gustat deja, este delicios.

„Perişorii” care acoperă coaja nucii de cocos se numesc fibre și se folosesc la fabricarea covoarelor.

NUCA DE COCOS - BUNĂ LA TOATE!

În interiorul fructului se află un lichid alb delicios care poate fi consumat. Din miezul ras al nucii de cocos se pot face prăjituri sau tarte. Uleiul de cocos are efect împotriva durerilor musculare, înfrumusețează părul, ajută la bronzare, iar din coaja nucii se țes funii și covoare.

O SĂMÂNȚĂ DE PALMIER DE COCOS

Poți să crești și în camera ta un palmier de cocos. Nuca de cocos proaspătă este, de fapt, sămânța palmierului de cocos. Îngroap-o într-un ghiveci și așază ghiveciul undeva la lumină. Stropește-o bine și vei vedea că în curând vor apărea niște rădăcini. Apoi, din coajă vor crește primele tulpini cu frunze mari, palmate.

PALMIERUL BUN LA TOATE

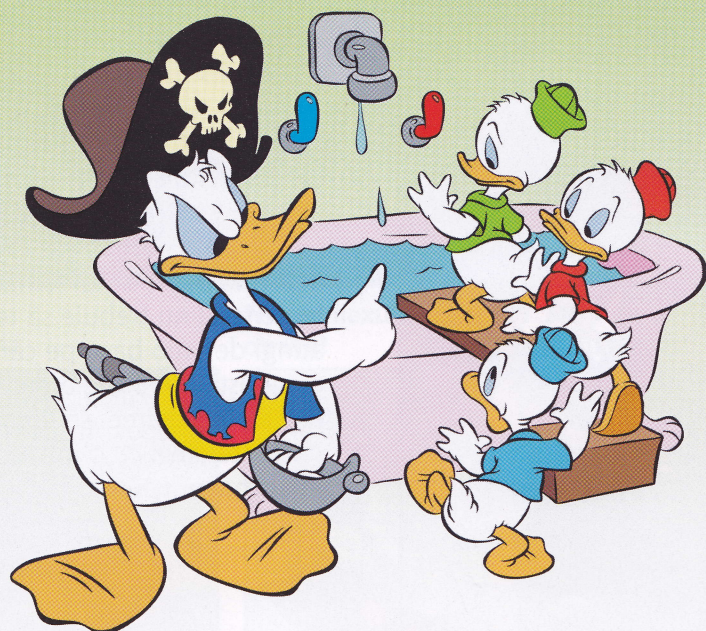
Din frunzele palmierului se fabrică măști, coșuri sau pălării. Din lemnul său se fac obiecte de mobilier și scânduri. Scoarța, zdrobită și amestecată cu pământ, este un îngrășământ benefic pentru flori.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

SECRETUL PIRATULUI

Ca să descoperi ce a scris piratul mai jos, elimină literele din 2 în 2 (începând cu cea de-a doua!)

**CGORMVOJAQRLAC
EHSPTAED AFSECTUMNCSSĂL
STUHBK AEL
FPOAQTTRUUMLÂESA
OPWAQLIMEIPEORO DBED
CMOXCFOÎȘȘ.**

SOLUȚIE: COMOARA ESTE ASCUNSĂ SUB AL PATRIULEA PALMIER DE COCOS.

Recoltă de nuci de cocos
în insulele Tonga

ȘTIAȚI CĂ...

O PLANTĂ, UN ANIMAL SAU UN OM CARE ESTE ORIGINAR DINTR-O REGIUNE, ÎNSEAMNĂ CĂ ESTE NĂSCUT ÎN ACEA REGIUNE. ACOLO SUNT ORIGINILE SALE.

Ce este o bacă?

☞ Toamna se culeg agudele, zmeurele sălbatice, afinele, fragii, fructele scorușului sau socului. Aceste mici fructe delicioase poartă denumirea generică de bace. Sunt divers colorate, roșii, portocalii, negre, albastre și se găsesc prin mărăcini și tufișuri. Având astfel de culori, ele atrag atenția animalelor, care le împrăstie, răspândind astfel semințele și ajutând la înmulțirea plantei.

Zmeură

ATENȚIE LA BACĂ!

Dacă majoritatea acestor fructe mici, sălbatice sunt comestibile și chiar gustoase, există și unele fructe otrăvitoare, de exemplu fructul ilexului sau al iederii. Ilexul este un arbust cu frunze verzi, puternic zimțate, iar iedera are frunze verzi, agățătoare. În niciun caz să nu te atingi de fructele lor, cu atât mai puțin să le mănânci. În general nu trebuie să te atingi de vreo bacă pe care nu o cunoști. Fii foarte atent, căci riști să faci diaree, să vomیți sau să te alegi cu o intoxicație mult mai gravă.

GĂSEȘTE CUVÂNTUL NEPOTRIVIT

★ Printre fructele de mai jos s-a strecurat un intrus. Care este acesta?

AGUDE

SCORUȘ

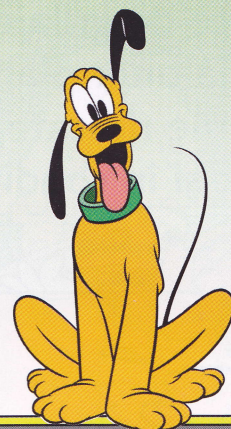
PIN

SOC

VIȘINE

★ În lista de mai jos, două fructe sunt otrăvitoare și nu trebuie mâncate. Care sunt acestea?

- 1 Agude
- 2 Zmeură sălbatică
- 3 Iederă
- 4 Soc
- 5 Scoruș
- 6 Ilex

SOLUȚIE: A. INTRUSUL ESTE PIN.
B. RĂSPUNSURILE 3 ȘI 6: FRUCTELE IEDERII ȘI ILEXULUI NU SUNT COMESTIBILE.

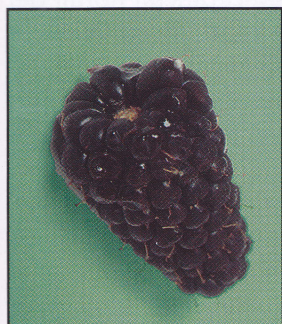
Afine: nu se găsesc prea ușor, dar sunt delicioase.

O PASĂRE FERICITĂ

Dacă ai o grădină, poți să pui niște scoruș sau afine într-un vas special pentru păsările din jur. Vrabiele și pițigoii vor ciripi de fericire și vor mânca din ele pe săturate.

Agudă

Fructul ilexului:
otravă!

Scoruș: un festin
pentru păsări

ȘTIAȚI CĂ...

UN GARD VIU ESTE UN GARD FĂCUT
DIN COPĂCEI ȘI TUFISURI ȘI
ÎMPREJMUIEȘTE UN CÂMP SAU O
GRĂDINĂ.

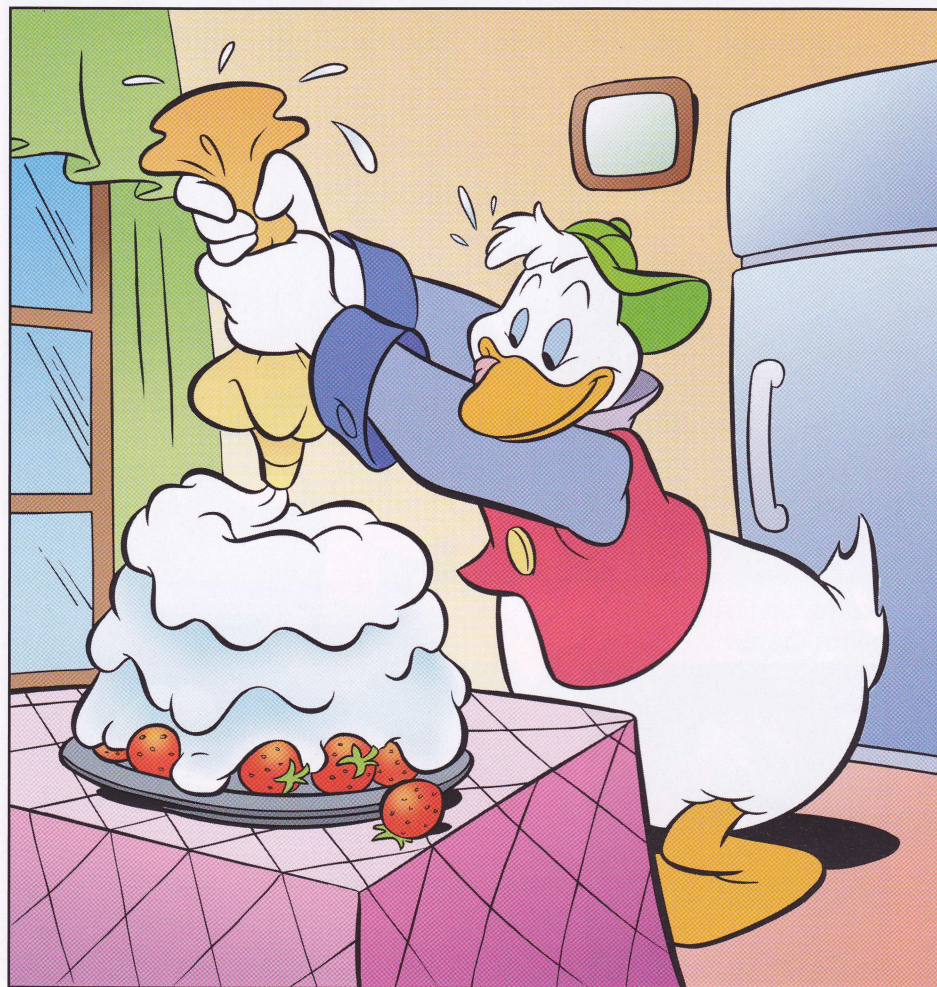

Unde crește căpșunile?

☞ Căpșuna este fructul căpșunului, o plantă târâtoare. Micile tulpini care se fixează din loc în loc ajută la reproducere. Pentru a fi protejate de umiditate și de insecte, căpșunile se plantează pe folii negre de plastic sau sunt agățate de grilaje. Deși căpșunile au reputația unor plante care preferă temperaturile ridicate, există specii care trăiesc și în condiții mai vitrege.

Prăjitură cu căpșuni

UN DELICIU PENTRU CEI MICI

Toți copiii cunosc acest fruct roșu, dulce și parfumat, care se consumă din luna mai până în iulie și uneori și toamna, dintr-o plantă care reînfloarește la sfârșitul anotimpului. Căpșuna poate fi mare cât o nucă sau mică precum mazărea (în cazul căpșunilor sălbatice). Poate fi rotundă, ovală sau ascuțită. Când căpșunii au înflorit primăvara, se formează mici receptaculi florali de culoare galbenă care încep să se dezvolte. Acestea sunt căpșunile, alcătuite din numeroase achene, adică fructe mici cu o singură sămânță.

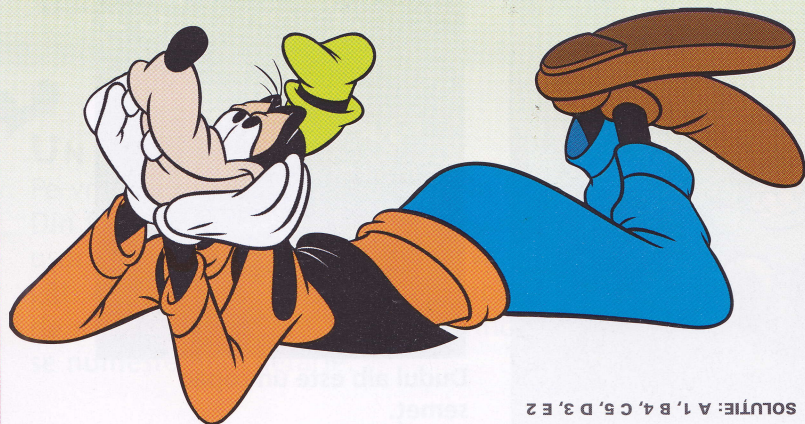
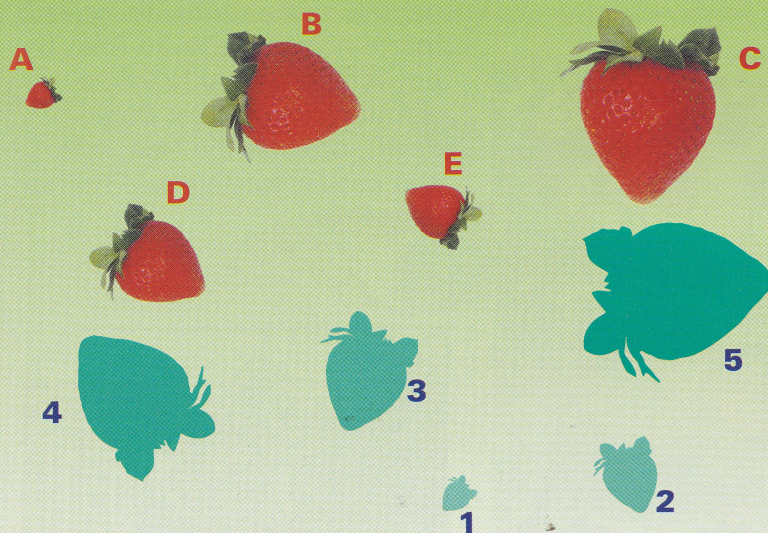

Răsaduri
de căpșuni

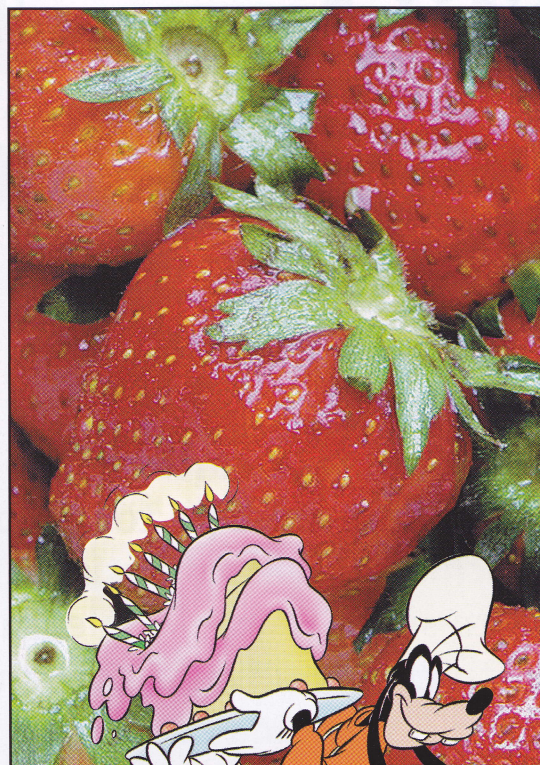
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

O CĂPȘUNĂ DELICIOASĂ

Găsește conturul pentru fiecare căpșună de mai jos:

SOLUȚIE: A 1, B 4, C 5, D 3, E 2

O REȚETĂ GUSTOASĂ

Iată o rețetă care îți va lăsa gura apă:
zdrobește niște căpșuni, toarnă peste
ele puțin zahăr pudră și puțină zeamă
de lămâie. Amestecă totul cu iaurt sau
brânză de vaci. Poftă bună!

ȘTIAȚI CĂ...

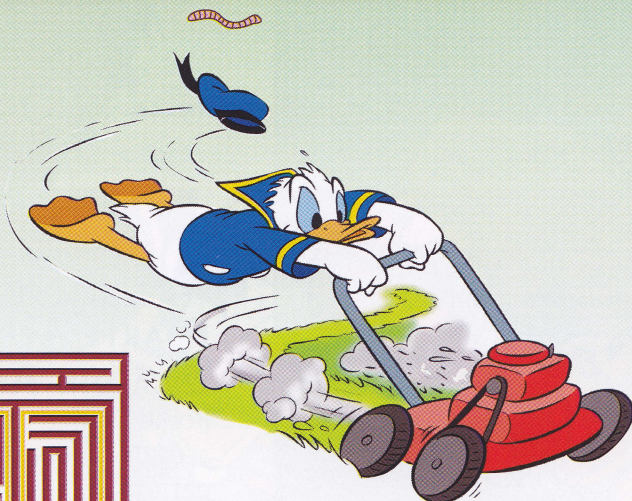
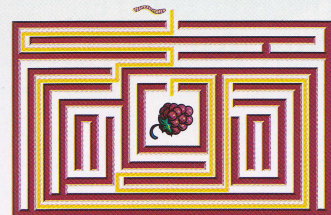
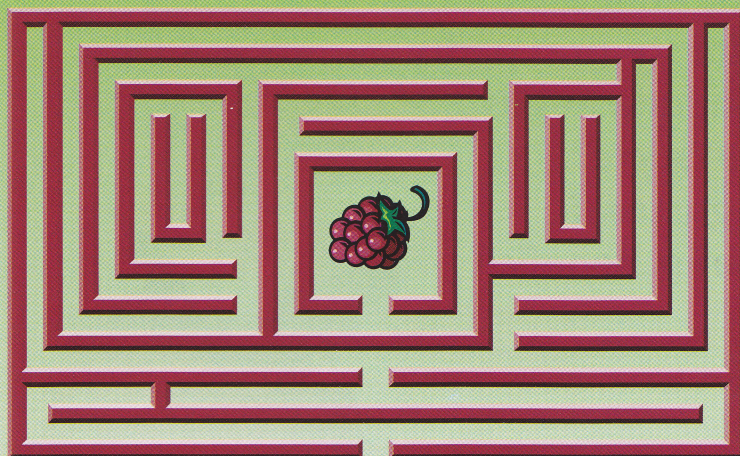
EXISTĂ UN SOI DE CĂPȘUNI CARE
ÎNFLOREȘTE DE DOUĂ ORI PE AN:
PRIMĂVARA ȘI TOAMNA.

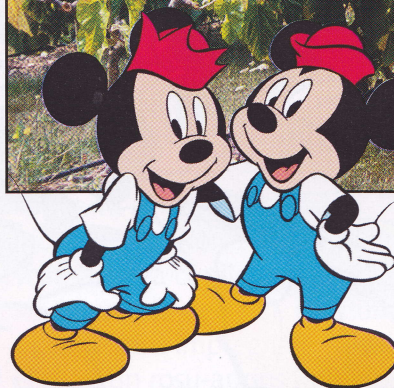
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

LABIRINTUL

Ajută-l pe acest mic vierme de mătase să ajungă la dudă înainte ca Donald să treacă în grabă cu mașina sa de tuns iarba.

Duzii negri sunt mult mai mici decât cei albi.

UN LEMN PREȚIOS

Pe vremuri, dulele erau folosite în farmacie. Din fructele dudului negru se prepara un sirop ușor acidulat, foarte bun împotriva durerilor de gât. Astăzi, din lemn de dud se fabrică obiecte de mobilier și panouri din lemn, industrie care se numește marchetărie.

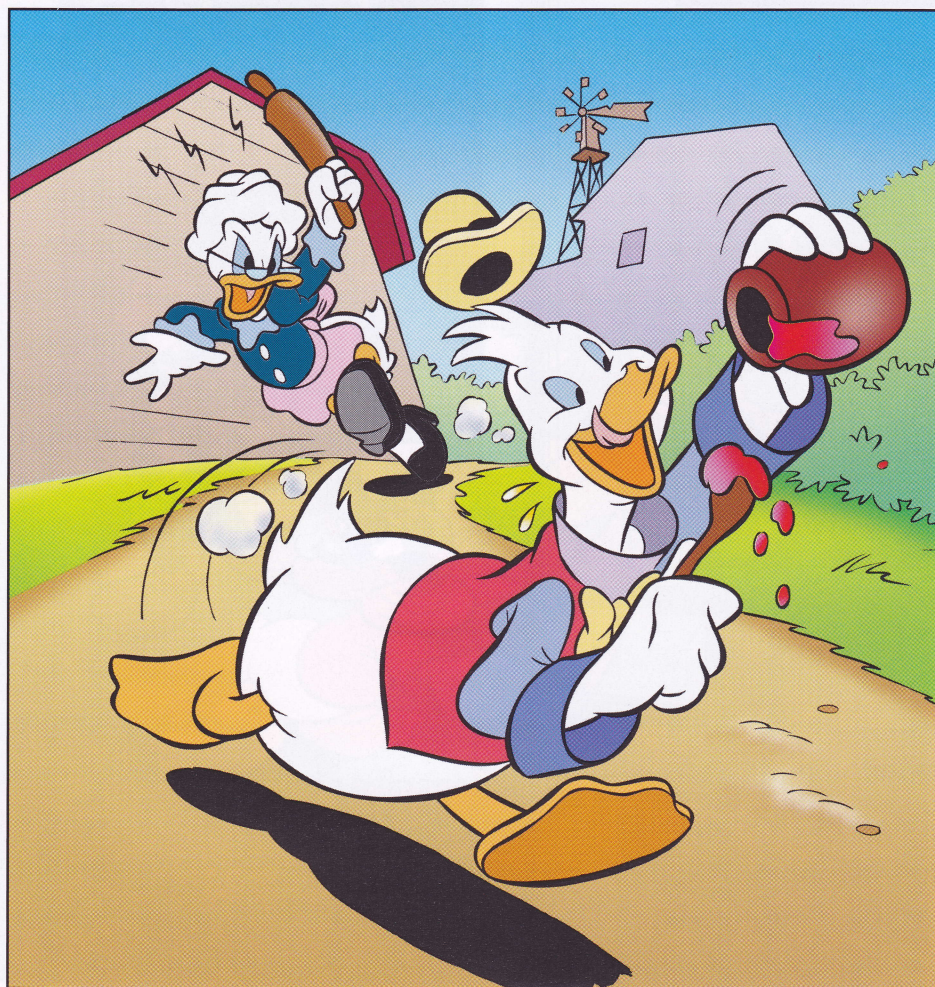
ȘTIAȚI CĂ...

CEVA SOLID ESTE CEVA ROBUST, VIGUROS. LEMNUL DE DUD ESTE RENUMIT PENTRU DURITATEA ȘI ROBUSTEȚEA SA.

Ce este zmeura?

 Zmeura este alcătuită din mici drupe cu o dimensiune de 1-3 mm. Zmeura crește pe niște arbuști pereni ca niște tufe care pot atinge 2 metri înălțime. Zmeura sălbatică se întâlnește prin păduri sau la munte. Zmeura se coace prin luna august. Unele tufe pot produce și 10 kg de fructe. Pe lângă faptul că este extrem de gustoasă, zmeura are numeroase întrebuințări și beneficii asupra întregului organism.

FOARTE APRECIATE ÎNCĂ DIN ANTICHITATE

Romanii știau de existența acestor mici fructe dulci și parfumate. Există, de altfel, prin cărțile în limba latină, tot felul de rețete de sirop de zmeură. În secolul al XIX-lea, copiii de-abia așteptau să meargă la cules de zmeură sălbatică pentru a o vinde apoi la piață și a obține niște bani de buzunar!

GĂSEȘTE CUVÂNTUL NEPOTRIVIT...

... și oferă-i lui Daisy aceste fructe!

ZMEURĂ

CĂPȘUNĂ

CAISĂ

BANANĂ

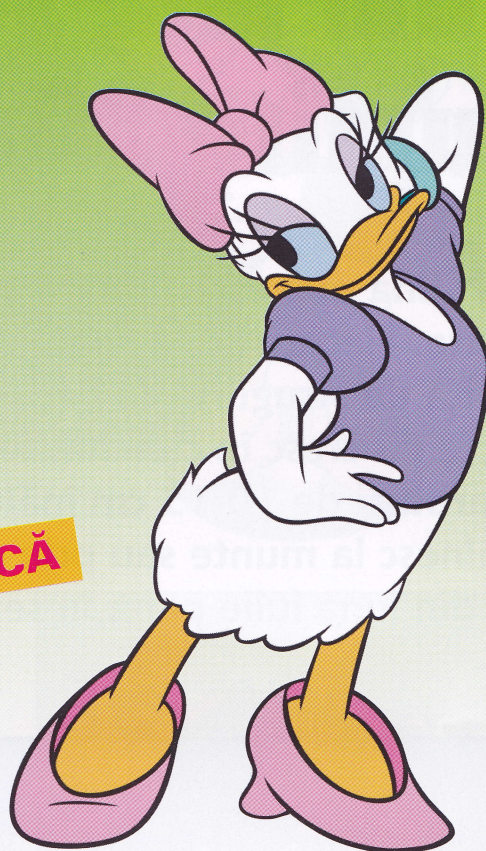
PRUNĂ

AGUDĂ

PIERSICĂ

PEPENE

CUVÂNTUL NEPOTRIVIT ESTE BANANA; RESTUL SUNT DENUMIRI DE FRUCTE CARE SE COC VARA, LA NOI ÎN ȚARĂ.

Zmeura este verișoara dudei.

LEGENDARA CULOARE ROȘIE...

Tufele unde crește acest fruct mai sunt denumite, conform legendei, arbustul de pe muntele Ida. Se spune că zmeura era albă la început. Ida, doica zeului Jupiter, a vrut să-i dea copilului zmeură, dar s-a înțepat la deget și, de atunci, fructele sunt impregnate cu sângele ei și au un roșu-aprins îmbietor, care colorează natural înghețata sau sucurile.

ȘTIAȚI CĂ...

DRUPA ESTE UN TIP DE FRUCT CU MIEZUL CĂRNOS ȘI ZEMOS, CU UN SINGUR SĂMBURĂ. ZMEURA ESTE ALCĂTUITĂ DIN MAI MULTE ASTFEL DE DRUPE.

Cum mai sunt numite afinele?

➡ **A**fina mai este numită și merișor de munte. Fiecare afină seamănă cu o mică bobiță de strugure, cu deosebirea că aceste fructe nu cresc în ciorchini. Afinele cresc pe arbuști de 10-15 cm înălțime, care se întâlnesc la munte sau prin păduri. Fructele se coc din luna iulie până în septembrie.

UN REMEDIU NATURAL

Afinele sunt plante medicinale. Siropul de afine este un tonifiant natural. Sunt fructe foarte bogate în vitamina A, o vitamină benefică pentru ochi. Afinele sunt și antiseptice, adică ajută corpul să lupte împotriva microbilor.

UN FRUCT CARE PĂTEAZĂ

Dacă mergi la cules de afine, înarmează-te cu multă răbdare! Fructele pătează și trebuie să culegi multe pentru a-ți umple coșul. Din afine poți face o dulceață delicioasă; trebuie să le fierbi și să le amesteci cu zahăr. Le mai poți consuma și cu biscuiți sau în tarte.

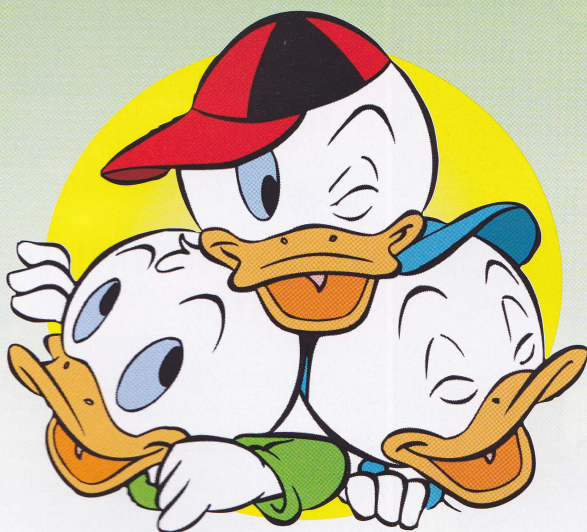

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CINE ȘTIE CÂȘTIGĂ!

- ★ Fruct asemănător cu fraga, roșu și cărnos, care începe cu litera C.
- ★ Ce începe cu litera U și pișcă atunci când o culegi?
- ★ Ce începe cu litera D, are 8 litere și se ține în borcane?
- ★ Ce are coaja neagră, miezul roșu și este foarte dulce când vine vara?

Soluție: 1. Căpușuna 2. Urzică 3. Dulceața 4. Smochina

Afinele din comerț sunt culese cu ajutorul unor mașini și sunt cultivate industrial. Pentru o cultură mai mică, se mobilizează toată familia!

ȘTIAȚI CĂ...

PLANTA MEDICINALĂ ESTE
O PLANTĂ CARE SE FOLOSEȘTE
CA REMEDIU PENTRU VINDECĂREA
BOLILOR.

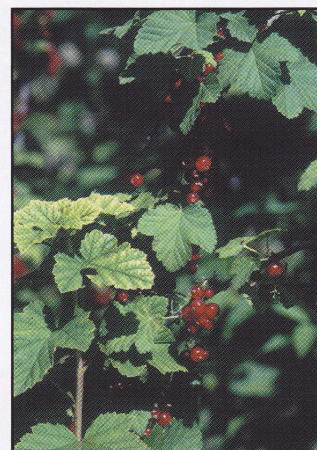
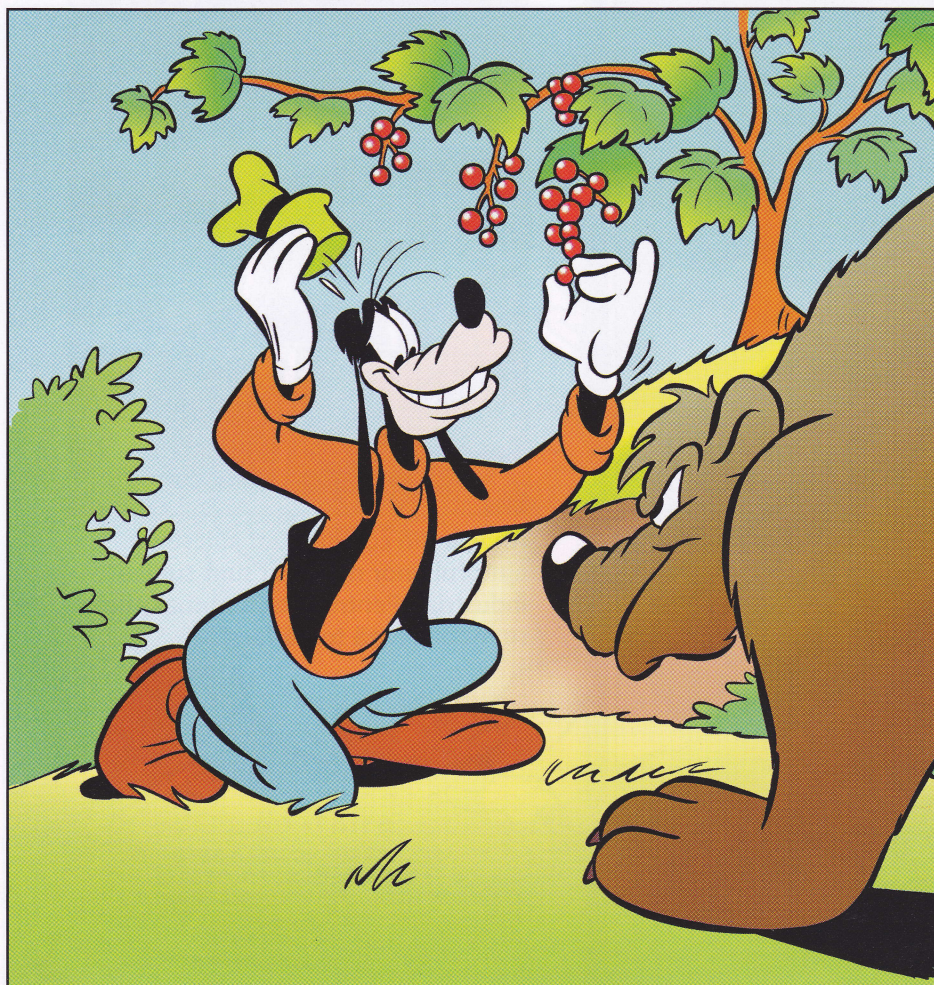

Unde cresc coacăzele?

☞ Coacăzele cresc în regiunile temperate și de munte. Pot fi roșii, albe sau negre, în funcție de soi, și sunt delicioase. Coacăzele mai sunt denumite și agrișe. Dacă ai o grădină, poți să-i rogi pe părinți să planteze un astfel de arbust lângă un zid sau un gard.

Coacăzele sunt roșii sau albe, în funcție de varietatea arbustului. Au același gust, însă cele roșii par mai apetisante. Păsările le mănâncă întotdeauna pe cele roșii mai întâi, căci acestea ies cel mai bine în evidență.

Coacăze.

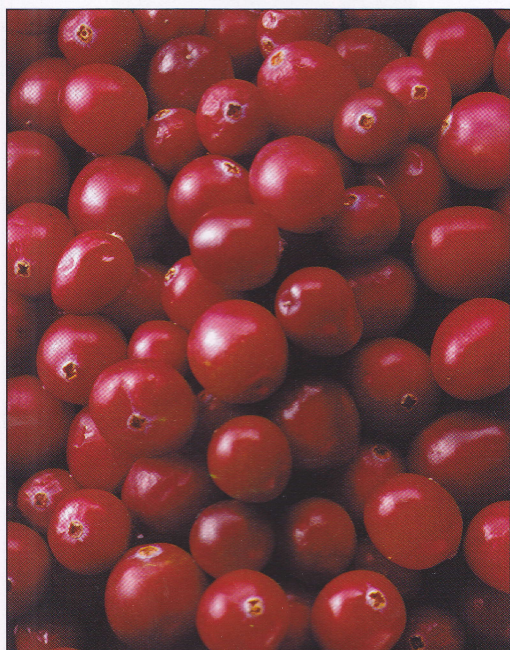
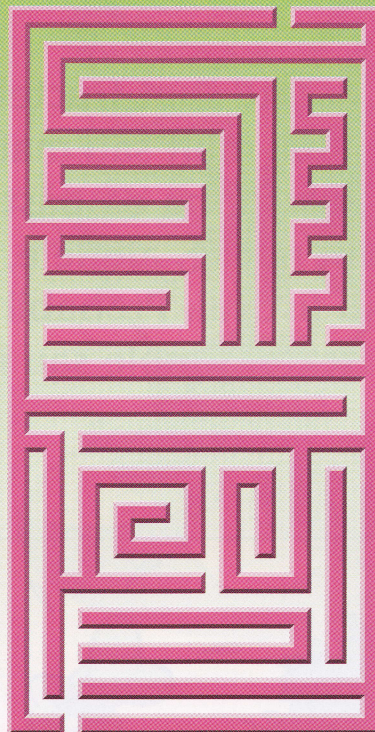
COACĂZE UN JELEU DELICIOS

Coacăzele conțin multă pectină, o substanță gelatinizantă. Mai conțin și multă vitamina C, vitamina care te tonifică! Cel mai adesea, se prepară jeleu de coacăze, deoarece fructul nu este foarte dulce în stare naturală. Dacă vrei să mănânci coacăze proaspete, adaugă niște zahăr sau sirop.

LABIRINTUL

Pe Minnie o așteaptă la celălalt capăt al tunelului o delicioasă prăjitură cu fructe roșii. Ajut-o să găsească drumul corect!

JELEU CU SAU FĂRĂ SÂMBURI

Pe vremuri, regii și reginele ordonau să li se pregătească jeleu de coacăze, un desert fin, foarte apreciat. Și pentru a înlătura sâmburii mici de coacăze, bucătăresele foloseau... o pană de gâscă! Dacă ai convins-o pe mama ta să-ți pregătească acest delicios jeleu, sfătuiește-o să paseze coacăzele printr-o strecurătoare și sâmburii vor fi înlăturați mult mai repede!

ȘTIAȚI CĂ...

„GELIFIANT” SE REFERĂ LA UN PRODUS CARE AJUTĂ LA GELATINIZARE, ADICĂ DĂ UNUI AMESTEC, MAI ALES ALIMENTAR, O CONSISTENȚĂ GELATINOASĂ.

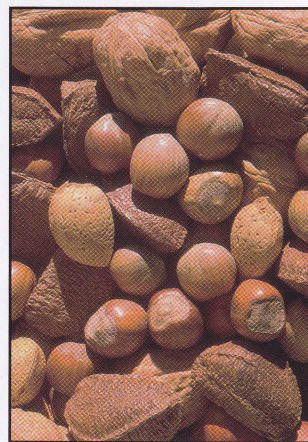

Ce sunt fructele uscate?

 Fructele uscate sunt fructele care au o coajă uscată, mai mult sau mai puțin tare: rotundă sau sub formă de păstaie. Cele mai cunoscute sunt nucile, alunele, arahidele, migdalele sau fisticul. Probabil că ai ronțait deja fructe uscate, simple sau în prăjituri.

Arahidele cresc în pământ.

Există zeci de soiuri de nuci!

CE COAJĂ TARE!

Există mai mult de 80 de soiuri de nuci! Fructul este protejat de o coajă tare ca lemnul, folosită ca izolant termic! Miezul de nucă foarte gustos este bogat în uleiuri. Uleiul se obține după presarea miezului.

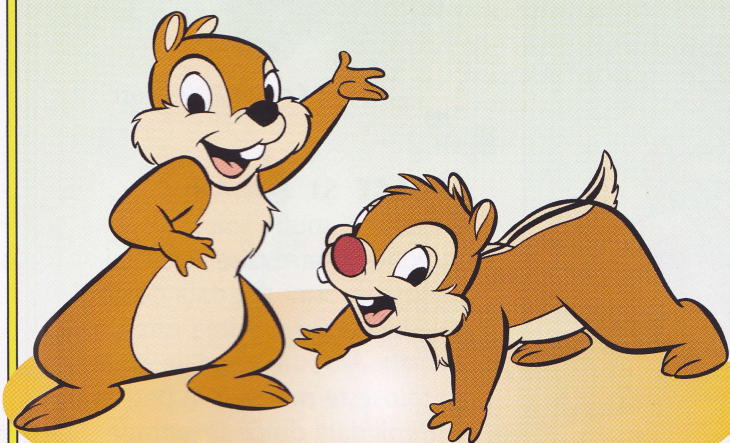

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

MIC DICȚIONAR

Fructele uscate sunt un deliciu pentru Chip și Dale, mai ales nucile. Găsește sensul celor două expresii de mai jos și a celor două cuvinte derivate pornind de la cuvântul nucă:

- ★ Într-o coajă de nucă
- ★ A se potrivi ca nuca în perete
- ★ Nucă de cocos
- ★ Nucșoară

- ★ Fructul comestibil al palmierului de cocos
- ★ În miniatură, în formă redusă
- ★ Semințele aromate ale unui arbore tropical, folosite drept condiment
- ★ A nu se potrivi deloc

SOLUȚIE: 1 B, 2 D, 3 A, 4 C

NIȘTE PĂSTĂI SUB PĂMÂNT

Alunele de pământ, denumite și arahide, provin de la o plantă tropicală. Fructul este sub formă de păstaie cu o lungime de 3-7 cm. În funcție de soi, o păstaie conține 2-6 semințe. Alunele de pământ se consumă după ce au fost uscate prin prăjire.

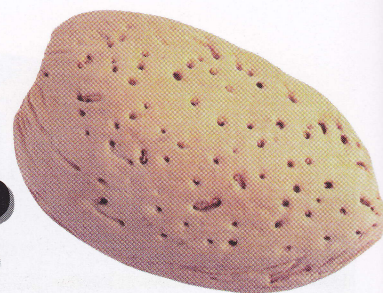
ȘTIAȚI CĂ...

MIEZUL DE NUCĂ ESTE FORMAT DIN CELE DOUĂ PĂRȚI IDENTICE COMESTIBILE DIN INTERIORUL ACESTUI FRUCT.

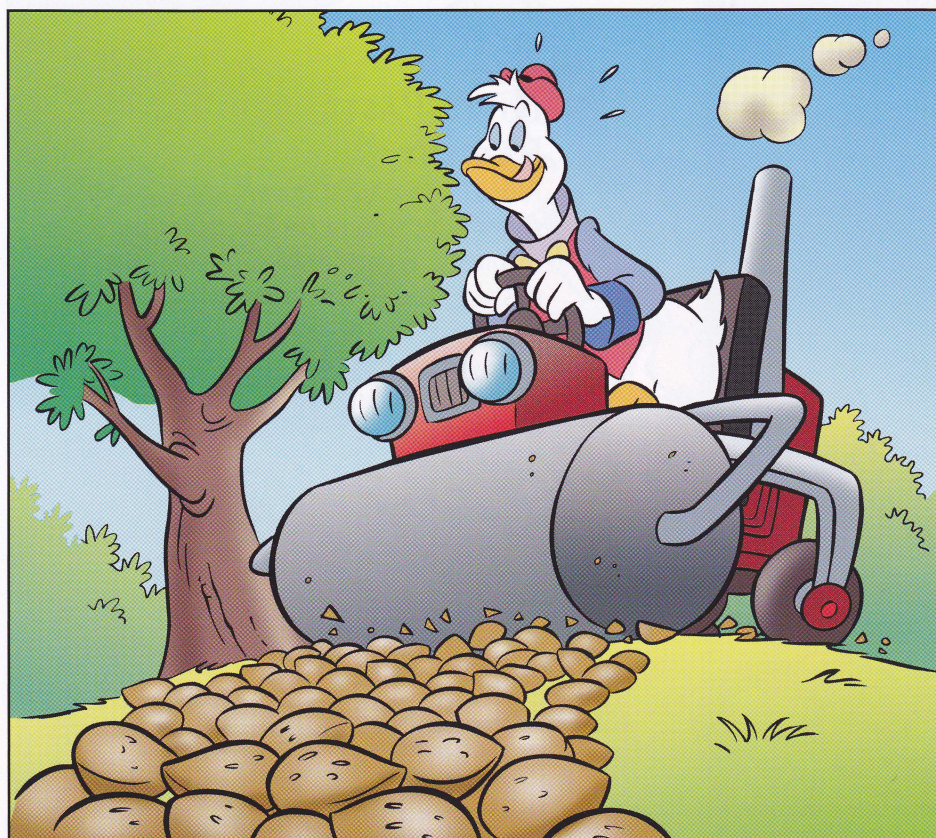

Știi ce sunt migdalele și alunele?

✎ **M**igdalul este un pom fructifer originar din Asia, care creștea înainte în regiunile muntoase și de podiș. Fructul său este migdala. Astăzi, migdalul s-a adaptat în regiunile calde din Europa de Sud și Africa de Nord. În mod normal, la pomi frunzele apar înaintea florilor, însă la migdal este invers!

Alunii sunt copaci mici, cu o înălțime de 4-5 metri. Au frunzele în formă de inimă. Dacă te plimbi iarna prin pădure, îi vei recunoaște ușor: prezintă niște „mâțișori”, flori bărbătești de culoare galbenă. Alunele se coc primăvara și cresc grupate câte 2 sau câte 4.

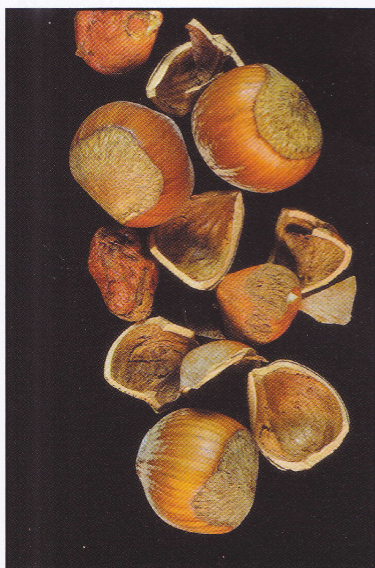

Creangă de alun

DULCE ȘI AMAR

Există mai multe soiuri de migdale, dintre care cele mai cunoscute sunt migdala dulce și migdala amară. Prima este un deliciu. A doua, migdala amară, se folosește mai ales în patiserie. Din migdala dulce se extrage un ulei foarte benefic pentru toaleta bebelușilor.

LEMNUL

IZVOARELOR ASCUNSE

De la alun nu se folosesc doar fructele. Și lemnul de alun este foarte căutat, deoarece ajută la descoperirea izvoarelor subterane. Lemnul de alun se mai folosește și la fabricarea unor componente ale instrumentelor de suflat, precum clarinetul.

Migdal într-un câmp de levănțică

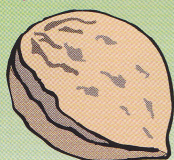
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

FIECARE CU SILUETA SA

Dintre toate fructele uscate de mai jos, pe care îl preferi?

Pentru a putea alege, găsește conturul fiecărui fruct.

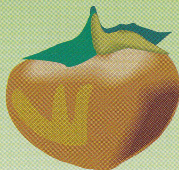
NUCĂ

MIGDALĂ

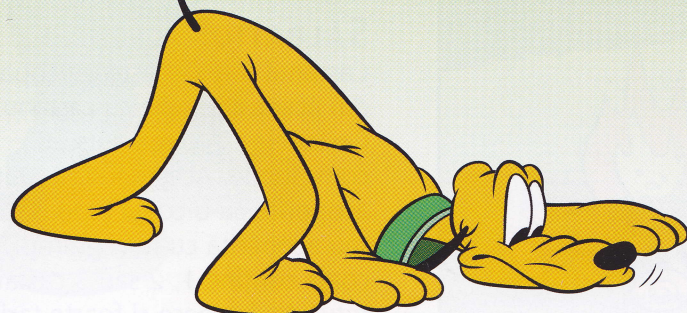
ALUNĂ

1

2

3

SOLUȚIE: 1. MIGDALĂ 2. ALUNĂ 3. NUCĂ

DOI MIGDALI BRAȚ LA BRAȚ

Fără îndoială, migdalul nu e deloc precum ceilalți pomi! În mod normal, un copac produce polen pentru fecundarea florilor și producerea fructelor. Florile migdalului nu sunt însă fecundate de propriul polen. De aceea, se plantează de obicei câte doi migdali de două specii diferite în același timp, unul lângă altul.

ȘTIAȚI CĂ...

„A SE ADAPTA” ÎNSEAMNĂ
A SE OBIȘNUI CU DIFERENȚELE, A SE
ADAPTA LA SCHIMBĂRI.

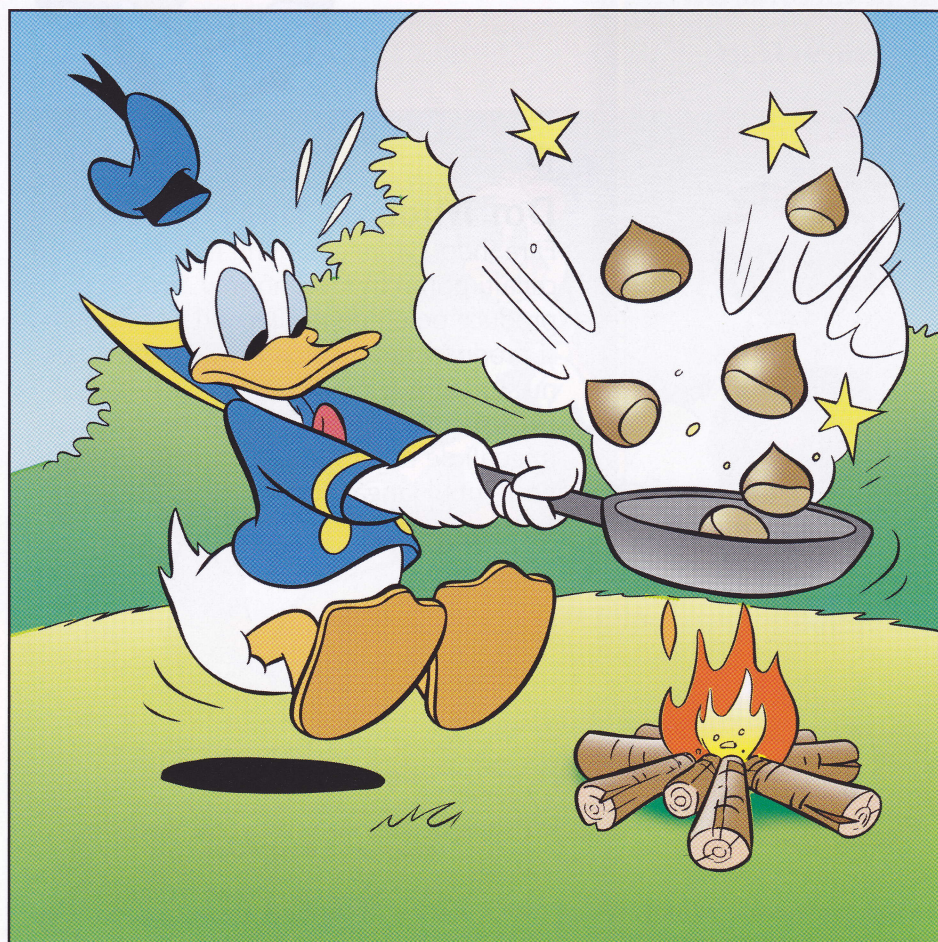
Ce este castanul?

☞ **C**astanul este un copac impresionant care măsoară până la 30 de metri înălțime. Trunchiul său poate avea o circumferință de 10 metri și este acoperit cu o scoarță de culoare brună, aspră, care prezintă fisuri în formă de spirală. Acest copac poate trăi mai multe sute de ani. Regiunea preferată: sudul Franței.

FRUCTELE-ARICI

În iunie, castanul face mici flori în formă de mătisoari. Din aceste flori se dezvoltă viitoarele fructe, care vor cădea toamna din copac. Castanele sunt acoperite cu o coajă țepoasă. Când aceasta se rupe, ies la iveală 2 sau 3 semințe mari de culoare maro: acestea sunt castanele.

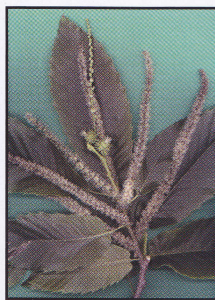
Frunză de
castan cu
foliole

CE ESTE CASTANUL SĂLBATIC?

Castanul sălbatic este un copac din aceeași familie cu castanul. Castanele sălbatice nu sunt comestibile. Aceste fructe sunt acoperite cu o coajă țepoasă, netedă sau acoperită cu mici ghimpi. Fiecare coajă conține 1, 2 sau 3 castane rotunde, lucioase și foarte tari.

Frunzele alungite ale castanului sunt verde-închis, lucesc și au marginile zimțate.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

O POEZIE PE DOS

Așază cuvintele în ordinea corectă și vei putea citi câteva versuri din fabula lui La Fontaine, *Maimuța și motanul*:

:TUCĂF IȘ SIZ
NATOM NÂPUJ, TILUGĂM,
COF NID ELENATSAC ESAOCS
,DNARTREB AȚUMIAM RAI,
ĂTFOP UC ,ĂNAELCIV
.COL EP IĂȚNOR EL

SOLUȚIE: ZIS ȘI FĂCUT. MĂGULIT, JUPĂN MOTAN
 SCOASE CASTANELE DIN FOC,
 IAR MAIMUȚA BERTRAND, VICLEAN,
 CU POFTĂ LE RONȚĂI PE LOC.

ATENȚIE, CASTANE FIERBINȚI!

Poate că ai gustat până acum măcar o singură dată castane glasate. Dacă nu, trebuie s-o faci! Sunt un desert delicios, pregătit din castane comestibile, culese toamna, coapte și introduse într-un sirop pregătit din zahăr și apă.

ȘTIAȚI CĂ...

LA UNII COPACI PRECUM STEJARUL SAU FAGUL, MĂȚIȘORII SAU AMENȚII SUNT DENUMIREA INFLORESCENȚELOR ALCĂTUITE DIN FLORI MINUSCULE, UNISEXUATE, CARE ATĂRNĂ CA UN CIUCURE.

